Aº 1863. DONDERDAG 8 October. Nº 240.

ROTTERDAMSCHE COURANT.



De Abonnementsprijs is per drie maanden *f* 6 voor Rotterdam, en *f* 7 franco per post door het geheele Rijk.

Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars en Postkantoren Abonneren.

Enkele Nommers 10 Cents.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.º 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels .... *f* 1.—
Iedere regel meer .... - 0.20
Andere Advertentien per regel .... - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

JAPAN.

Het gebeurde in de Japansche wateren met de Medusa heeft hier te Lande de oogen geopend dergenen, die nog vasthoudende aan de herinnering van den band, welke van oudsher Japan aan Nederland vereenigde, zich voorstelden dat, mogt er daar al eene vijandige stemming tegen de vreemdelingen heerschen, de Nederlandsche vlag niet ligtelijk eene beleediging zou te verduren hebben. De ondervinding heeft nu, even als reeds bij vorige gelegenheden, geleerd, dat door de reactionnaire partij in Japan ieder vreemdeling over dezelfde kam geschoren wordt, en het haar te doen is om in absoluten zin haar denkbeeld van verdrijving der buitenlanders door te zetten, zonder uitzonderingen te maken ten gunste van deze of gene Natie. Eene dergelijke uitzondering zou ook bij den loop dien in de laatste jaren de zaken in Japan genomen hebben, voor ons niet verkieselijk zijn, daar wij zoo doende tegenover de andere in Japan gevestigde vreemdelingen in eene valsche positie zouden geraken, die, daar, wel gezien, hunne en onze belangen zamenloopen, ons eer nadeel dan voordeel zou bezorgen. Wij zullen derhalve met de andere kinderen van het Westen gemeenschappelijk onze positie in Japan te verdedigen hebben tegen de gevaren, waarmede zij daar van alle kanten omgeven is.

En die gevaren zijn noch weinige, noch voorbijgaande. Men moge al dezen of genen der groote Japansche Leenvorsten eene meer of min geduchte tuchtiging doen ondergaan en hen voor een poos magteloos maken, het kwaad wortelt te veel in de diepste grondslagen van den staatkundigen toestand des Lands, dan dat het mogelijk zou wezen, zelfs bij de grootste magtsontwikkeling, zich op den duur tegen physieken en morelen tegenstand gewaarborgd te zien. Japan is in vele opzigten te vergelijken met de groote Europesche Staten uit de middeneeuwen, die in uitgestrekte leenen verdeeld waren, aan wier hoofd magtige en krijgshafte graven en hertogen stonden, die wel in naam het oppergezag van den landvorst erkenden, doch dit slechts zoo lang en zoo veel deden, als zij dit in hun eigen belang noodig of raadzaam oordeelden. Vaak voerden die leenmannen oorlog en sloten vrede, zonder zich om den wil van den Suzerein in het minst te bekreunen. Iets dergelijks zien wij in onze dagen in Japan. Er heerscht daar een Vorst, met alle attributen van het uitgestrektst gezag bekleed, doch magteloos tegenover de meeste grooten des Lands, een Vorst die bovendien in het geestelijk opperhoofd een invloedrijk tegenstander vindt, daar om dezen, den natuurlijken kampvechter voor het behoud van het bestaande, zich allen scharen die de omwenteling duchten, welke de voortdurende aanraking des Volks met de vreemdelingen vroeg of laat moet na zich slepen. In zulk een toestand geplaatst, is het lot van den Japanschen Monarch verre van benijdenswaardig. Onafgebroken dobbert hij tusschen den invloed dergenen, die de vreemdelingen uit het Land willen gejaagd zien, en den invloed van hen, die de daaruit voor Japan dreigende gevaren met al hun vermogen zoeken te bezweren. Geen middel voor hem om zich uit dien treurigen toestand te redden, want in welken zin hij ook eens vooral partij kiezen mogt, zou het hem waarschijnlijk duur betaald gezet worden.

Geene legers en vloten der Westersche Mogendheden zullen in staat zijn een eeuwenheugenden politieken toestand te vernietigen. Haar zedelijke invloed daarentegen is wel berekend om daarin heilzame veranderingen te brengen. Waar ook ter wereld onze Europesche beschaving zich heeft vertoond, heeft zij in korten tijd groote veroveringen gemaakt. Dit zelfde zal zij ook in Japan doen, mits men met bedaardheid en tact te werk gaat, de zeden en gewoonten des volks niet met geweld wil veranderen, maar alleen aan den magtigen invloed des tijds zijne vrije werking laat. Het practisch karakter der Japanners zal dan al ras in den vreemdeling geen vijand, maar een welkomen vriend zien.

In die rigting behoort de politiek der vreemdelingen in Japan zich stelselmatig te bewegen. Het zal ongetwijfeld meer dan eens gebeuren, dat de feodale partij dwingen zal om tot de wapenen de toevlugt te nemen, doch men zorge steeds om na iedere zegepraal den weg der bezadigdheid te bewandelen, opdat de bestrijding der vreemdelingen in Japan geene nationale zaak worde. De verzwakking der grooten door de Westersche wapenen kan dan een krachtig middel worden, om voor den Europeschen handel en de Europesche beschaving in Japan eene veel belovende toekomst te openen. De rol van Nederland als commerciële en koloniale Mogendheid is van zelve aangewezen. Wij moeten ons niet achterwege houden, maar met klem blijven spreken en handelen. Ons belang schrijft ons voor om alles toe te brengen, wat strekken kan om de vestiging der vreemdelingen in Japan op hechte grondslagen te doen rusten. Tot dat doel moeten wij niets verzuimen wat ons zedelijk overwigt kan vergrooten, en evenmin door het gemis van genoegzame magtsontwikkeling den schijn geven alsof wij buiten staat zouden zijn de eer onzer vlag met nadruk te handhaven en den haar aangedanen hoon te wreken.

ROTTERDAM 7 October.

Wat wij gisteren voorspelden, is geschied; de Oostenrijksche bladen deelen geenszins de meening van Le Constitutionnel en The Morning Post over de strekking van het antwoord van den Aartshertog Maximiliaan. De Weener Presse acht het zoo onvolledig, zoo geheel gevuld met reserven en voorwaarden, dat men de gevolgtrekking maakt, dat in dit antwoord onmogelijk iets anders kan worden gezien dan eene weigering der Mexikaansche Kroon. De General Correspondenz deelt deze meening; dit officieus orgaan althans keurt het noodig om alle mogelijke reserven in acht te nemen; het doet uitkomen dat deze keuze slechts ondersteund werd in enkele steden waar de Fransche bezetting de overhand had; het meent bovendien dat de ondersteuning van Frankrijk geenszins opweegt tegen eene collectieve ondersteuning der Mogendheden, zoo noodig voor den nieuwen politieken toestand van Mexico. Wanneer we nu bovendien zeggen dat de finantieele wereld weinig vertrouwen schijnt te stellen in het antwoord van den Aartshertog, dan gelooven wij ons gevoelen te meer bevestigd, dat het aannemen van de Kroon van Mexico door den Aartshertog Maximiliaan nog alles behalve zeker is.

Het meerendeel der bladen — en wij schroomen niet ons onder deze meerderheid te scharen — gelooft dat men in dit jaar niet meer behoeft te denken aan een oorlog tusschen de Westersche Mogendheden en Rusland. We behoeven evenwel naauwelijks te verzekeren dat er nog talrijke organen zijn, die even als vroeger op oorlogzuchtige ideën doordraven, maar als we rekenen dat ze dit reeds sedert februarij deden, dan meenen we ons geregtigd te gelooven dat hunne argumenten voor alsnog, dus even als vroeger, op losse geruchten steunen.

L'Indépendance brengt ons daarenboven het verrassende berigt, dat de onderhandelingen tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Engeland afgebroken zijn. Wij zouden dit eene reden te meer achten, om ons in het hierboven geuit denkbeeld te versterken, ware het niet dat L'Indépendance den vrede wil tegen wil en dank en geene gelegenheid laat voorbij gaan om den Czaar te verdedigen. L'Europe gaat zelfs verder en verzekert dat de heer Drouyn de Lhuys en de graaf von Rechberg beraadslagen over eene identieke nota; wat meer is, zij geeft zelfs den inhoud dier depêche. Wij gelooven evenwel ons de moeite te kunnen besparen haar te reproduceren, op grond dat wij aan de diplomatieke stukken, welke aan niemand dan aan L'Europe bekend zijn, zeer weinig waarde hechten.

BUITENLAND.

ENGELAND.

Londen 6 *october*. — Als amusant wordt aanbevolen de lezing van het verslag van de jongste zitting van den gemeenteraad der City. Daarin werden besproken de gemaakte kosten voor het aan den Prins en de Prinses aangeboden bal. Men scheen ontevreden te zijn dat er onder dien belangrijken post o. a. de navolgende uitgaven gevonden werden: *f* 900 aan allerlei parfumerien, *f* 130 voor zeven ivoren haarborstels, *f* 60 voor het graveren derzelve met het Prinselijk wapen, *f* 60 voor schildpadden kammen, *f* 80 voor eau de cologne, *f* 60 voor parfumfleschjes, *f* 300 voor twee porceleinen vazen, *f* 100 voor een dito kopje, *f* 900 voor een dessert-servies, *f* 8000 voor ander tafel-porcelein. Men ziet hieruit dat er geene kosten waren gespaard; dit is evenwel minder te betreuren dan het feit dat er van al het porcelein enz. niets te vinden was toen het bal afgeloopen was, maar dat alles was ontvreemd.

— De Koning van Griekenland kwam gisteren alhier aan en werd aan het Victoria-station door den Prins van Wallis ontvangen. De receptie was uiterst eenvoudig. Koning George vergezelde zijnen schoonbroeder naar Marlborough-house.

— De heer H. G. Elliot, ter vervanging van sir J. Hudson tot gezant van Engeland bij het Hof van Turijn benoemd, heeft dezer dagen met zijne familie Londen verlaten, om zijne diplomatieke functien te aanvaarden.

— De Italiaansche Regering heeft met den heer W. T. Henley een contract gesloten, tot het leveren en leggen van een 62 mijlen langen onderzeeschen telegraafkabel van Otrante naar Avlona in Rumelië, door welken de telegrafische verbinding over Italië naar Konstantinopel, en van daar, door middel der nieuwe lijn in de Golf van Perzië naar Indië, bewerkstelligd zal worden.

FRANKRIJK.

PARIJS 6 October.

(*Particuliere Correspondentie.*)

Na al de verschillende geruchten, die in de laatste dagen verspreid waren omtrent voortgezette onderhandelingen in het belang van Polen, is men eindelijk tot de zekerheid gekomen dat er in den laatsten tijd volstrekt niets overlegd is tusschen de drie Mogendheden.

Minister Drouyn de Lhuys had eene circulaire nota ontworpen, die zou moeten worden gezonden aan alle Vertegenwoordigers van Frankrijk bij vreemde Hoven. Dit stuk was Keizer Napoleon te Biarritz voorgelegd, maar deze heeft te kennen gegeven dat hij iedere beslissing wenschte aan te houden tot na zijne terugkomst. Heden avond, omstreeks zes ure, wordt Z. M. op de Tuilerien gewacht, en de Ministers zijn reeds aangeschreven om zich morgen onder zijn voorzitterschap in rade te vereenigen. Welligt valt er dan dadelijk eene beslissing.

De telegraaf zal u reeds gemeld hebben, hoe Le Constitutionnel heden de bewering van L'Opinion Nationale en La Patrie beide bestrijdt, en in hoogdravende termen lof toezwaait aan de wijsheid en voorzigtigheid van de Keizerlijke politiek, waaraan men zich veilig kan toebetrouwen.

Evenzeer zal het u reeds bekend zijn dat La Patrie — een blad hetwelk bekend staat als zeer naauw verbonden met voorname Polen — berigt dat Prins Czartoryski aan de Regering van Frankrijk en Groot-Brittanje officieel verzocht heeft dat de Polen zouden worden erkend als oorlogvoerende partij.

Men vraagt zich echter niet ten onregte af: uit kracht van welk mandaat die Prins zoo gehandeld zou hebben? Immers hij is slechts de agent van een anoniem bestuur, waarvan het bestaan zelfs officieel ontkend wordt, en het is niet onmogelijk dat het zoogenaamd Nationaal Bewind te Warschau slechts uit eenige agenten bestaat, terwijl de hoofdpersonen volkomen gevrijwaard voor de aanvallen der Russen buitenslands vertoeven.

Eene Leeken-Opinie.

Zoo lang de theorie in de plaats van het bestaande stelsel, geen ander stelsel, door de ervaring geleerd op onwankelbaren grondslag heeft gevestigd, past nog geene stelselmatige hervorming, maar alleen verandering dier bijzonderheden, waarvan de ervaring bewezen heeft, dat en in welken geest zij verandering behoeven.

Opzoomer.

III.

In een geestig, hier en daar zelfs vrij scherp artikel, geplaatst in een der laatste nommers van de Gids („Een gevierd Monopolie") trok prof. Buys uit naam der wetenschap tegen het ontwerp der Regering nopens de Ned. Bank te velde.

Onthutst over de algemeene opgetogenheid, die zich bij de nadering van het halve eeuwfeest der Nederlandsche Bank kond gaf — eene opgetogenheid, in 't voorbijgaan opgemerkt, waarvan slechts bijzonder vatbare lieden iets schijnen te hebben waargenomen — schoot hij haastig 't harnas aan en deelde het ontwerp eenige vinnige slagen toe.

Neemt men met den schrijver in aanmerking, dat hij niet talmen mogt, wilde zijn sterke arm Nederland nog tijdig redden uit het dreigend gevaar („de tijd dringt, want bij eenig dralen is het gevaar groot, dat mijn betoog het licht zou zien, wanneer de nieuwe bankwet reeds in het Staatsblad is afgekondigd,") dan zal men het hem niet euvel duiden, wanneer hij van zijn rijken wapenschat slechts aangreep, wat het eerst voor de hand lag. Aangezien het echter niet onmogelijk is, dat ten gevolge dezer haastige wapening de nieuwe bankwet aan de tuchtiging ongedeerd ontkwam, is 't de moeite waard eens te onderzoeken of het gevaar wel inderdaad is geweken.

Het is evenzeer mogelijk, dat de overhaasting van den schrijver slechts is eene dichterlijke figuur, de klap op het vuurwerk, waarmede hij goed vond zijn aanval op het ontwerp aan te kondigen. En dan zou een onderzoek naar zijne wapening en de gevolgen er van voor 't ontwerp nog noodzakelijker kunnen worden geacht. In dit geval toch zou kunnen blijken, dat de wapenen, niettegenstaande zij met de meeste zorg waren gekozen, volstrekt geen effect hadden gesorteerd; met andere woorden, dat het ontwerp van wet ook een aanval der wetenschap met het beste gevolg had doorgestaan, en dus nu stellig met een gerust geweten door de Tweede Kamer kon worden aangenomen.

Laat ons zien!

„Het groote argument, dat men ook nu weder van „Regeringswege aanvoert voor het behoud van de „privilegien der Nederlandsche Bank, geldt haar verleden. Dat verleden, dus zegt men, is van dien „aard, dat het krachtig pleiten moet voor handhaving „van het bestaande. De Nederlandsche Bank heeft „handel en nijverheid onschatbare diensten bewezen „en is bestuurd geworden met een beleid, waarover „geen verschil van meening kan bestaan."

„'t Is wat wonders," — roept de wetenschap triomfantelijk uit. — „kunt ge u een credietbank denken, die vijftig jaren lang ongestoord het monopolie van de circulatie heeft genoten en *geen* onschatbare diensten zou hebben bewezen? En dat beleid, waarvan men zoo veel ophef maakt, wat weet men er eigenlijk van? De Bank heeft zich vijftig jaren lang staande gehouden, maar blijkt daaruit nu de deugdelijkheid van haar bestuur, of was minstens voor de helft de Bank soliede, omdat onze handel zoo soliede was?"

Inderdaad een paar flinke slagen! — Zoo flink niet, want wat doet eigenlijk de wetenschap? Zij zegt eenvoudig tegen het aanrukkend leger: — „Eilieve! houdt uwe zwaar gewapende mannen eens een ommezien tegen, en laat mij intusschen den kleinen trompetter, die vooruit marcheert, afmaken." Dat wil zeggen: de wetenschap verzwakt eerst de argumentatie der tegenpartij tot een minimum, en trekt dan dapper op dat minimum los.

Wat zegt namelijk de Regering? In groote trekken, maar uitvoerig genoeg, geeft zij eene geschiedenis der Nederlandsche Bank en doet daardoor uitkomen, dat de inrigting voor handel en nijverheid alles is geweest, wat eene goede bank wezen moest, met deze *ééne* uitzondering, dat zij hare operatien te zeer beperkte tot de hoofdstad. Kan men dus — zoo redeneert de Regering verder — deze ééne grief wegnemen, en wij gelooven die weg te nemen door het tegenwoordig ontwerp van wet, dan weten wij niet, wat men in 't belang eener goede circulatie meer zou kunnen wenschen.

Nu spreekt de memorie ook wel van de onschatbare diensten door de Bank bewezen, van het beleid waarmede zij werd bestuurd, enz., maar deze uitdrukkingen zijn om zoo te zeggen slechts de tirailleurs, die de nadering van het leger aankondigen, en niemand zal meenen, dat het leger reeds verslagen is, wanneer een paar tirailleurs in de pan zijn gehakt.

En tastte de wetenschap nu *het leger* aan? Werd het betoog geleverd, dat tegen de Nederlandsche Bank meer grieven kunnen worden opgesomd dan de eene groote, welke ook door de Regering is vermeld? Betoogt men dat die grief niet weggenomen worden kan, of dat, al werd ze weggenomen, de Bank nog niet wezen zou wat zij wezen moet om de behoeften van handel en nijverheid naar eisch te bevredigen?

In 't geheel niet. Wel zegt de wetenschap 't is niet *vreemd* dat ze het deed, maar dit was de vraag niet. De vraag is *of* ze het deed.

Men zegt verder: ze deed het niet geheel, maar de Regering zegt dit ook, in 't vertrouwen dat door de nieuwe voorzieningen gezorgd zal zijn, dat zij 't voortaan wel zal doen.

Intusschen, de wetenschap gaat hier iets verder dan de Regering. Zij constateert niet slechts, maar geeft ook eene verklaring: „De loftuiting komt dus eigenlijk „hierop neder, dat de Bank de belangen van den „handel bevredigde, voor zoo ver hare eigene belangen „dit toelieten."

Deze verklaring van het èn door de Regering èn door de wetenschap waargenomen verschijnsel mogen wij niet onopgemerkt laten voorbijgaan. Zij is niet zoo onschuldig als ze op den eersten aanblik schijnt. Er kunnen leelijke gevolgtrekkingen uit worden gemaakt, en om dat te voorkomen, zal ik mij een kleinen uitstap moeten veroorloven.

De staathuishoudkunde, men weet het, wil eene wetenschap zijn, en 't is goed dat zij dit zijn wil. Aan eene menigte hier en daar verstrooide wetenswaardigheden omtrent de wetten van de welvaart, heeft men op verre na niet zoo veel, als aan een stelsel, waardoor de verspreide kundigheden tot een geheel zijn zamengevoegd en met elkander in verband gebragt. Maar hoe kon men tot zulk een stelsel geraken? Hoe kon men er toe komen een dik, en wat meer zegt een klassiek, boek te schrijven over den aard en de oorzaken van de nationale welvaart?

Men stond bij dit onderzoek voor eene reeks van de ingewikkeldste verschijnselen; wilde men die verschijnselen *volkomen* verklaren, men zou nimmer tot een eind gekomen zijn. Reeds de beweegredenen der menschelijke handelingen zijn zoo talrijk en in hare uitwerking zoo moeijelijk geheel na te gaan, dat men ze ter verklaring van die handelingen onmogelijk allen in aanmerking nemen kan. Maar er zijn enkele beweegredenen, die zeer krachtig en bijna doorgaans werkzaam zijn; andere werken minder sterk, of treden althans slechts bij enkele personen bijzonder op den voorgrond. En voor de verschijnselen waarmede de staathuishoudkundige te doen heeft, kan men aannemen, dat over het algemeen en doorgaans ééne oorzaak bijzonder sterk werkzaam is, namelijk het eigenbelang. Werken daarom de andere krachten niet, of wordt hunne werkzaamheid door deze kracht geheel vernietigd? Geenszins, maar doorgaans werken ze minder sterk, en 't ligt voor de hand, dat men ter vereenvoudiging van het onderzoek hare werkzaamheid buiten rekening laat. Eerst dan ook is men tot een onderzoek, dat anders veel te omvattend worden zou, in staat. Eerst dan kan men er toe komen eene wetenschap op te bouwen, maar natuurlijk eene wetenschap die van de onderstelling uitgaat, dat de mensch geheel eigenbelang is. Men vindt dan voor de maatschappelijke verschijnselen, die op 't gebied van den staathuishoudkundige liggen, gereedelijk eene verklaring, welke nu op hare beurt weder strekken kan als rigtsnoer voor toekomstige handelingen, mits men nimmer uit het oog verlieze van welke onderstelling men is uitgegaan, en dus bij elk bijzonder geval de krachten weder in rekening brenge, die men ter vereenvoudiging van het vroeger onderzoek verwaarloosd heeft.

Passen wij dit nu toe op bovenvermelde redenering, dan zien wij, dat men, ter verklaring van de gedeeltelijke werkeloosheid der Nederlandsche Bank, zuiver staathuishoudkundig te werk ging.

De Bank deed niet genoeg! Natuurlijk niet: haar eigenbelang bragt dit niet mede!

Maar gesteld eens, om iets te noemen, dat de verklaring, schertsender wijze in onze Inleiding gegeven, eens de ware was. Gesteld dat de Bank eens uit Amsterdamschheid niet meer had gedaan dan zij deed, dan zou het per slot van rekening kunnen blijken, dat zij niet in haar belang, maar tegen haar belang, hare werkzaamheid zoo zeer had ingekrompen. En zou dit zoo onnatuurlijk zijn? Wordt de wereld alleen door het eigenbelang geregeerd? Maar als dit zoo is, waarom doet dan niet ieder met zijn vermogen, — talenten en bezitting beide, — wat hij doen kan? Hij zal er niet slechts zijne eigene materiële welvaart, maar ook de algemeene door bevorderen. Wordt niet de werkzaamheid dier kracht onophoudelijk door gemakzucht, vooroordeel en gelukkig niet door deze alleen, maar ook door edele beweegredenen belemmerd.

En wanneer dit zoo is, dan geloof ik dat het volgende er met noodzakelijkheid uit voortvloeit. Wanneer een stelsel van vrije banken even groote voordeelen en even weinig gevaren voor handel en nijverheid met zich bragt als ééne groote instelling onder voldoende waarborgen voor misbruik van hare magt tot stand gebragt, en zoodanig georganiseerd, dat zij belanghebbenden alle faciliteiten verleende, die door de eischen eener goede circulatie kunnen worden gevorderd; wanneer dus de zaken in dit opzigt volkomen gelijk stonden, dan zou het publiek monopolie

Ook heden ging er zeer weinig om ter beurze, hoewel zich bij de slotkoersen eene geringe rijzing openbaarde.

De minister voor openbaar onderwijs Duruy heeft eene nieuwe circulaire verzonden, waarvan het doel is dat in de departementen het onderwijs voor handel en nijverheid beter worde georganiseerd en voor het vervolg een integrerend deel uitmake van de volksopvoeding. De clericale partij en een belangrijk aantal leden der Universiteit protesteren tegen dit onderwijs; en toch acht ik het beginsel van den Minister volkomen juist, want de meeste onzer jongelieden verlaten hier te lande de lycea, zonder veel practische levenswijsheid en eigenlijke „useful knowledge" opgedaan te hebben; daarenboven hebben zij denkbeelden aangenomen, die het hun in zeker opzigt beneden zich doen achten handel, landbouw, industrie enz. te beoefenen. Nu heeft de Minister met deze wijziging op het oog, dat door de Universiteit jongelieden zullen kunnen worden gevormd voor alle mogelijke beroepen, van regtsgeleerde af tot aan het nederigste ambacht, in alle welke betrekkingen voor een beschaafd man toch wel dezelfde algemeen-nuttige kundigheden ten grondslag gelegd zullen moeten worden.

De heer Aurélien Scholl, redacteur van het blaadje Le Nain Jaune, was uitgedaagd tot een tweegevecht door een zoon van den afgevaardigde Granier de Cassagnac. Men begaf zich tot dat einde naar België, doch daar werd het doel door de politie verhinderd. Thans maakt de redacteur zich hierover in zijn jongste N.º weder zeer vrolijk, onder bijvoeging dat hij eene nieuwe uitdaging op een ander terrein heeft moeten afwijzen, omdat zijne bezigheden hem niet veroorloven zoo telkens op reis te gaan.

DUITSCHLAND.

Berlijn 6 *october*. — Eergisteren reisde een Russisch officier van hoogen rang hier naar Baden-Baden door, die uit St. Petersburg kwam en gezegd wordt met eene buitengewone zending belast te zijn.

— Het jagtslot Königs-Wusterhausen is nu, onder de leiding van den bouwraad Hesse, geheel gerestaureerd, en zal tijdens de aanstaande hofjagten door de Vorstelijke personen betrokken worden.

— De deputatie der Berlijner gemeentelijke overheden naar het gedenkfeest te Leipzig zal zeer talrijk wezen en, volgens besluit van den gemeenteraad, uit de oudsten der stad welke in 1813 medestrijders waren den opperburgemeester, den burgemeester, acht municipale raden, den voorzitter van den gemeenteraad en zijnen plaatsvervanger, achttien leden van dien Raad, verscheiden districts-voorzitters, voorzitters van armen- en schoolcommissien, gedeputeerden uit de burgerij, leden der vredemakerskamer, en twee gemeente-ambtenaren bestaan.

— Volgens bekendmaking van den Magistraat dezer hoofdstad is, in overeenstemming met den gemeenteraad, het gebruik der praedicaten: „hoogwelgeboren, welgeboren enz.," in zoover bijzondere omstandigheden het tegendeel niet noodzakelijk maken, in de onderlinge briefwisseling afgeschaft, zoo als zulks in 1848 bereids met de praedicaten: „hoogedel en hoogloffelijk" het geval is geweest. Een dagblad voegt hierbij deze opmerking: „Het zou wel tijd worden dat ook in de bijzondere onderlinge briefwisseling de goede Duitschers zich dezen hun geheel eigenaardigen staart eindelijk afsneden, en de geheele „geborenheid" lieten rusten, waarmede verstandige lieden reeds lang geleden een goed begin hebben gemaakt."

— Laatstleden zondag werd den heer Schulze-Delitsch, in zijne woning te Potsdam, het door zijne vrienden bijeengebragt Schulze-fonds ter hand gesteld, hetwelk bestemd is om dien onvermoeiden voorvechter der lotsverbetering van de arbeidende klassen langs den weg der zelfhulp, in staat te stellen zijne geheele werkzaamheid aan dat groote doel te wijden, zonder daarin door de noodzakelijkheid, om voor zich zelven en zijn gezin te zorgen, belemmerd te worden. Van de 50,000 thaler, tot welke men dat fonds aanvankelijk wilde opvoeren, waren er reeds 47,000 bij inteekening ingezameld of stellig toegezegd, zoodat ze hem konden overhandigd worden, hetwelk door eene deputatie uit leden van het comité, met den heer Lette, als voorzitter der permanente deputatie uit het Volkshuishoudkundig Congres en der Centrale Vereeniging voor het welzijn der arbeidende klassen aan het hoofd, geschiedde. De heer Schulze antwoordde, wel te beseffen in welken geest zijne vrienden hem dit aanbod deden, waarvan hij reeds vooraf iets vernomen had, en dat hij na rijp beraad tot het aannemen daarvan in gelijken geest had besloten, maar nog naar den vorm zocht waarin het fonds met het werkelijk doel daarvan in verband kon worden gebragt, tot het zoeken van welken vorm hij den raad en de medehulp zijner vrienden inriep.

Gelijktijdig met de overgifte van dit fonds had die van een smaakvol bewerkten zilveren drinkbeker, als geschenk der Duitsche handwerkersgenootschappen aan den heer Schulze-Delitsch, plaats, terwijl dr. Henneberg uit Gotha een voor hem bestemd album op de tafel legde, dat de portretten zijner talrijke vereerders in alle gedeelten van Duitschland en andere toepasselijke afbeeldingen bevat.

— De op disponibiliteit gestelde Regeringspresident von Kries heeft, door middel van een dagblad, een dankbaar afscheid van de inwoners van het Regeringsdistrict Gumbinnen genomen, met de belofte dat hij, ofschoon verwijderd, het levendigst deel in de verstandelijke en stoffelijke ontwikkeling van dat district, waartoe hij, met hunne medewerking, naar vermogen het zijne heeft toegebragt, zal blijven nemen.

— Uit Hamburg wordt verzekerd dat de Deensche Regering voornemens is een contract tot levering der steenkolen voor de schepen te sluiten, die tot blokkering van de Elve bestemd zijn.

Frankfort 5 *october*. — Men kent nu den woordelijken inhoud der gewigtige depêche, den 29 september door lord Russell den Engelschen gezant bij den Duitschen Bond, sir A. Malet, toegezonden. Na de minder belangrijke inleiding, luidt zij dus: „Ware het berigt der commissie niet verder gegaan dan te beweren dat het Koninklijk Deensch patent van 30 maart laatstleden het besluit der Bondsvergadering niet vervult; dat de Hertog van Holstein het regt niet heeft om over de finantien van Holstein zonder toestemming der Vertegenwoordiging daarvan te beschikken, noch zonder medewerking der Holsteinsche Stendenvergadering wetten voor Holstein uit te vaardigen, en dat het langdurig aarzelen der Deensche Regering om tot eene bevredigende schikking te geraken de Bondsexecutie noodzakelijk heeft gemaakt; Harer Majesteits Regering zou, ofschoon zij de interventie der Duitsche Bondsvergadering, juist in dezen tijd, betreurd zou hebben, niet hebben kunnen ontkennen dat de vooropgestelde beginselen de gezonde en werkelijk die der Constitutionele Regering waren. Maar het kan niet beweerd worden dat de Constitutie der geheele Deensche Monarchie aan het regtsgebied van den Duitschen Bond onderworpen zijn kan. Indien de Vertegenwoordiging der Hertogdommen Holstein en Lauenburg een veto tegen de handelingen van het Deensche Parlement en der Deensche Regering bezat, is het duidelijk dat de noodzakelijkste maatregelen tot verdediging van Denemarken tegen een buitenlandschen vijand verhinderd, de geheele handeling der Deensche Monarchie verlamd, en de integriteit en onschendbaarheid van Denemarken ernstig bedreigd zouden worden. H. M. is door het Londensche tractaat van 8 mei 1852 gebonden de integriteit en onafhankelijkheid van Denemarken te eerbiedigen. De Keizer van Oostenrijk en de Koning van Pruissen hebben dezelfde verpligting op zich genomen. H. M. zou eene militaire bezetting van Holstein niet met onverschilligheid kunnen aanzien, die alleen onder voorwaarden op kon houden welke de Constitutie der geheele Deensche Monarchie wezenlijk betreffen. Hr. Ms. Regering zou de militaire bezetting niet als eene regtmatige uitoefening der magt van den Duitschen Bond erkennen, noch toelaten dat de naam eener eigenlijke Bondsexecutie daaraan gegeven kon worden. Zij zou bij de uitvoering van een zoodanigen stap tegen Denemarken en het Europeesch belang niet onverschillig zijn. Hr. Ms. Regering verzoekt daarom de Duitsche Bondsvergadering zeer ernstig, stil te staan, en de strijdvraag tusschen Duitschland en Denemarken aan de bemiddeling van andere Mogendheden te onderwerpen, welke het geschil niet aangaat, maar die nogtans bij het behoud des vredes van Europa en de onafhankelijkheid van Denemarken het grootste belang hebben."

Weenen 4 *october*. — Over het algemeen stelt men hier het antwoord, door den Aartshertog Maximiliaan aan de Mexikaansche deputatie gegeven, met eene weigering gelijk, en acht zulks in geenen deele betreurenswaardig, behalve misschien alleen voor den heer Debnang, die, naar men wil, zich van de geloofsbrieven als Keizerlijk Mexikaansch gezant bij het Fransche Hof reeds verzekerd waande. Sommigen beweren dat de onverwachte wending in het besluit des Aartshertogs aan den invloed van den voormaligen Engelschen gezant in Mexico, den heer Lenox Wyke, is toe te schrijven, die hem nog in het uiterste uur het doen van een voorzigtigen stap zou hebben aangeraden. Bovendien zou de Vorst dezer dagen ongunstige tijdingen over den staat der zaken in Mexico ontvangen hebben. De pogingen van maarschalk Forey, om de gezamenlijke Mexikaansche gemeenteraden tot demonstratien ter gunste der troonsbestijging van den Aartshertog te bewegen, zouden namelijk van slechts gering gevolg geweest zijn, zoodat, met uitzondering van die gemeenten welke onder den onmiddellijken invloed der Fransche wapenen staan, slechts twee of drie zich in den verlangden zin geuit hebben, terwijl de groote meerderheid zich òf van het uiten eener meening onthouden, òf zich bepaaldelijk tegen die troonsbestijging verklaard heeft.

— Alle berigten uit Hermanstadt stellen het buiten twijfel dat de Zevenbergsche Landdag het grondwettig vastgesteld getal van 26 afgevaardigden naar den Rijksraad benoemen en herwaarts zenden zal. Ofschoon dit in zeker opzigt verblijdend is, verkeert men echter nog in het onzekere bij welke partij die afgevaardigden zich zullen aansluiten, en acht het niet onwaarschijnlijk dat zij in dit opzigt sterk verdeeld zullen zijn.

— Dat de officiële Wiener Zeitung de aanspraak, aan de Estische of Modeensche brigade bij hare ontbinding gehouden, woordelijk mededeelt, heeft sommigen in de meening gebragt, dat de Oostenrijksche Regering den tijd weder daar acht om er Italië en Frankrijk aan te herinneren dat nog altijd op eene legitimistische restauratie in het Italiaansch Schiereiland gerekend wordt. De eerste kolonne dier ontbonden brigade is bij haar doortrekken te Mantua en Vicenza met militaire eerbewijzingen ontvangen, 1500 der daartoe behoorende manschappen keeren naar hunne haardsteden terug. Toen aan de twee laatste compagnien te Bassano hun afscheid door den Hertog van Modena gegeven werd, sprak de generaal Sucazzi zijne vaste hoop uit, dat de vaandels, die nu den Hertog werden overgereikt, spoedig aan de troepen zouden worden teruggegeven, ten einde zij zich daaronder scharen, en den geliefden Souverein naar zijnen troon terugbeleiden mogen.

Per Telegraaf.

Londen 7 October.

Uit Melbourne wordt den 25 augustus gemeld, dat de oorlog in Nieuw Zeeland zich uitbreidt, en de maories in grooten getale op de been komen.

Van Shanghaï meldt men den 20 augustus, dat uit tijdingen uit Japan blijkt dat het uitdrijven der vreemdelingen openlijk geproclameerd is.

Parijs 7 October.

De Aartsbisschop van Marseille heeft van het nationaal Poolsch gouvernement een brief van dankbetuiging ontvangen, wegens het door hem genomen initiatief ten gunste der Polen.

De heer Ferdinand de Lesseps is gisteren uit Egypte te Marseille aangekomen. Hij heeft met de Kamer van koophandel eene conferentie gehad over de werkzaamheden van het Suez-kanaal. In de brieven uit Alexandrië wordt gezegd, dat hij vast besloten blijft om de regten der kanaal-maatschappij te handhaven. De Onderkoning van Egypte heeft eene som van drie millioen francs aangeboden, als bijdrage tot de betaling van Europesche arbeiders. De hoofdcommissie heeft hare werkzaamheden tot verificatie van den staat van zaken ten einde gebragt. De Onderkoning heeft voor haar, tot een togt op den Nijl, een stoomschip ter beschikking gesteld.

Turijn 7 October.

Uit St. Petersburg wordt gemeld dat graaf Pepoli den 5 dezer een handelsverdrag met de Russische Regering gesloten heeft, hetwelk Italië met de meest begunstigde Natie gelijk stelt, en met name den handel in en het noteren van Italiaansche Staatspapieren en door de Regering gewaarborgde actien op de Russische beurzen toelaat.

Kopenhagen 5 October.

De Rijksraad heeft gisteren de uit negen leden bestaande commissie voor de Grondwet gekozen.

Prins Oscar van Zweden is heden te Glucksburg aangekomen, werwaarts de Ministers zich, tegen het morgen te houden verjaarfeest des Konings, begeven.

Van de Poolsche Grenzen 7 October.

Te Warschau is eergisteren in het Hotel de l'Europe een Russische spion met een dolksteek vermoord. De dader is niet ontdekt. Ten gevolge van dit voorval zijn al de mannelijke bewoners van dit huis in hechtenis genomen en is het hotel zelf door de militaire magt bezet.

Den eigenaren van huizen in Warschau is eene oorlogscontributie opgelegd van 8 pct. van hun zuiver inkomen.

New-York 26 September.

Een korps van het leger onder generaal Grant heeft zich den 23sten met het leger onder generaal Rosencrantz vereenigd. Men is zeer beducht voor de veiligheid van Burnside, daar men gelooft dat hij zal geslagen worden, indien hij poogt het leger onder Rosencrantz te versterken, tenzij hij zelf door Rosencrantz versterking ontvange. Men vreest dat hij in de flank aangevallen en tot den terugtogt genoodzaakt zal worden.

De dagbladen uit het Zuiden zeggen dat de vijandelijke legers aan de oevers van den Rapidan eene linie van bataille beslaan, welke voor ieder hunner zich eenige mijlen uitstrekt. De Geconfedereerden houden alle waadbare plaatsen bezet.

Londen 7 October.

IJzer. Schotsch Giet- 62.6. **Oliën.** Raap- 42; Patent- 45; Lijn- 42.6. **Tarwe** lusteloos. **Boter.** Friesche 104 a 106.

Liverpool 7 October.

Katoen. Heden zijn 7000 b. afgedaan.

Calcutta 16 September.

Shirtings hooger. **Twist** vast doch stil. **Koper, Salpeter** en **Lijnzaad** vast. **Wisselkoers** op Londen 2/0¾. **Vrachten** dalende.

Bombay 15 September.

(De post is den 8sten aangekomen.) **Katoen.** Dhollerah 515. **Manufacturen** dalende; Twist 22½. **Lijnzaad** 7⅛ r. **Koper** 65. **Wisselkoers** op Londen 2/0½. **Vrachten** vast.

Canton 27 Augustus.

Invoer-Artikelen en **Thee** dalende. Uitvoer van Thee 35 millioen ℔. **Wisselkoers** op Londen 4/10.

Shanghae 20 Augustus.

Shirtings hooger. **Thee** dalende. **Zijde** vast; n.º 3 Tsatlee 410 a 415. **Wisselkoers** op Londen 6/4½. **Vrachten** 60 sh.

Melbourne 25 Augustus.

Goud. De verschepingen bedragen 95,000 oncen. De handel is traag. **Wisselkoers** onveranderd.

LONDEN 7 October.

Gecons. 3 pc. 93. Rusland 1859 3 pc. 59. Spanje 3 pc. 54½; dito Passive 35⅛; dito Cert. Coup. 13¼. Turksche Binnenl. 53. Mexico 3 pc. 43. Grenada 16. Landwarrants 8. Venezuela 2 pc. 26⅛; dito 6 pc. 62. Ecuador, N. gecons. 1 pc. 16. Grieken 1824 5 pc. 37⅛; dito Coup. 17¾. Illinois Shares 82; dito Bonds 74. Wissel 3/m. Amst. 11.19½; dito Parijs 25.52½; dito Hamburg 84; dito St. Petersb. 36⅜.

PARIJS 7 October.

Fransche 3 pc. 67.55; dito 4½ pc. —; Cred. Mob. 1165. Fr. Oostenr. Spoorw. 407; Russ. dito 421. Spanje 3 pc. 52; dito 2½ pc. 48⅛. Italië 73 40. Wissel Amst. —; dito Londen —; dito Hamburg —; dito St. Petersb. — Frankrijk 3 pc. (Slotkoers) — Turken 6 pc. —.

ANTWERPEN 7 October.

België 4½ pc. 99⅜; dito 2½ pc. —. Oostenr., Metall. 5 pc. 66½; dito Nation. 71¾; dito Crediet Actien 438.

BERLIJN 7 October.

Pruissen 4½ pc. —. Oostenr. Metall. 5 pc. 68; dito Nation. 73¼.

WEENEN 7 October.

Metall. 5 pc. 75.40; dito Nation. 5 pc. 81.90. Bank-Actien —; Crediet-Actien 187. Loten 1860 —.—. Fr. Oostenr. Spoorweg —. Nieuwe Lombarden —. Wissel Londen 111.75. Disconto —.

FRANKFORT 7 October.

Oostenrijk Metall. 5 pc. 65½; dito Nation. 5 pc. 71 9/16. dito Loten 1860 88¼. Spanje 3 pc. —; dito 2½ pc. —; Wissel Londen —; dito Weenen 104⅛. Disc. 3½.

MADRID 6 October.

Spanje 3 pc. 54; dito 2½ pc. 49.90.

---

moeten verkiezen boven vrijheid, want terwijl een aantal concurrerenden inderdaad gedwongen zouden zijn zich slechts te laten leiden door hun eigenbelang, of liever door het belang der aandeelhouders, zoude men bij eene bank, die zich publieke instelling gevoelt, nog bovendien ik zeg niet de zekerheid, maar in hooge mate de waarschijnlijkheid hebben, dat zij bij hare handelingen ook te rade ging met andere belangen dan met hare eigene, dat zij zich daarbij ook door edeler drijfveeren liet besturen.

En als ik mij niet bedrieg heeft dit voordeel de Regering voor den geest gestaan, en deed zij ook daarom een beroep op de geschiedenis der Nederlandsche Bank.

Met de Regering toch, erkent de wetenschap de bijzondere verdiensten der mannen, aan wie vroeger en later het beheer der instelling werd toevertrouwd. Wel neemt men een gedeelte van dien lof terug, om dien toe te kennen aan onzen handel, maar geheel ontstreden wordt het regtmatige der lofspraak niet. Intusschen er wordt een argument aan ontleend. „Men bouwt geen bankstelsel op de verdiensten van „bijzondere personen; zij behooren niet tot het kapitaal „in de lokalen op de Oude Turfmarkt bewaard."

Niet onaardig! maar ook niet meer dan aardig!

Of meent men dat de omstandigheden, waarin iemand wordt geplaatst, volstrekt geen invloed op hem hebben? Meent men — men vergeve mij het voorbeeld, 't is het beste wat wij op den oogenblik hebben — dat Le Beau Brummel even keurig zou zijn geweest op zijn toilet, wanneer men hem op Robinson's eiland had verbannen, als toen hij de oogen van half Londen op zich gevestigd wist? Plaatst den eersten financier der wereld aan het hoofd van een Schotsch lokaalbankje, zal hij er zich even veel moeite geven, als wanneer hij zich aan 't hoofd ziet eener instelling welker crediet zich over 't geheele Land uitstrekt?

Stellig niet! Maar — zal men welligt vragen — wat doet dit ter zake? Toegegeven eens, dat het bestuur eener groote crediet-instelling, in hare werkzaamheid niet door concurrentie belemmerd, juist omdat het zich publiek persoon gevoelt, die met hoogere belangen te rekenen heeft dan enkel die der aandeelhouders, nu ook zal worden aangespoord om al zijne talenten in de volste mate te wijden aan het algemeen belang, dat dan ook doorgaans 't belang harer aandeelhouders zal zijn, altijd indien tegen misbruik van vertrouwen voldoende is gezorgd, welk eene verantwoording neemt men dan ten slotte op zich? „Immers het is ondenkbaar dat er niet nu „en dan tijden zullen voorkomen, waarin men die „exceptionnele gaven bij de bestuurders eener bank „vruchteloos zoeken zal. En dan! de geheele cir„culatie in handen van personen, niet berekend voor „eene, naar men zegt [en natuurlijk door de weten„schap niet daarvoor gehouden] zoo uiterst moeijelijke „taak!"

Laten wij dezen boeman (want een boeman is het, ook al is die slechts bedoeld met de reserve: gesteld dat de Regering gelijk heeft) eens goed onder de oogen zien.

Zal de directie der Bank ooit aan weetnieten worden toevertrouwd? De onderstelling is te dwaas om er langer bij stil te staan. De tweetallen telken zeven jare in eene gemeenschappelijke vergadering van directeuren en commissarissen opgemaakt, en waaruit door Z. M. president en secretaris zullen worden gekozen, zullen wel altijd bestaan uit menschen van meer dan middelmatige, zij het ook niet altijd exceptionnele bekwaamheid. Hetzelfde zal wel 't geval zijn met de directeurs. Men heeft dus altijd waarborgen genoeg dat de Bank *goed* zal worden beheerd, dat wil zeggen dat haar bestuur minstens hetzelfde zal doen als de besturen van een aantal concurrerende banken.

En wat beweer ik nu? De mogelijkheid, neen de hooge waarschijnlijkheid, dat deze niet onbekwame menschen, nu zij zich zien geplaatst in eene betrekking van dat gewigt, zullen worden aangespoord om hunne gaven veel beter te gebruiken dan noodig is om het gewone routine-werk eener zaak te verrigten. Ik beweer, dat men aldus verkregen hebben zal een prikkel om zijne krachten te wijden ook aan 't algemeen belang, en niet enkel *een prikkel* maar ook *de gelegenheid*, eene gelegenheid, die ontbreken zou zoodra een aantal andere gelijksoortige inrigtingen werden in het leven geroepen. Dezelfde niet onbekwame menschen zouden dus wel misschien niet worden exceptionnele bankiers, maar daar hun de gelegenheid en een prikkel werd gegeven om hunne talenten geen oogenblik ongebruikt te laten, zou men dezelfde gevolgen kunnen zien als of ze inderdaad met exceptionnele gaven waren toegerust.

Dit is niet: „een bankstelsel bouwen op verdiensten van personen," maar verdiensten van personen bouwen op een bankstelsel.

En heeft nu de Regering zoo geheel ongelijk, wanneer er iets van dit geloof aan verdienstelijke personen in haar ontwerp doorstraalt?

Is er in de geschiedenis der Nederlandsche Bank, waarmede de tegenpartij zoo luchtig omspringt al ware er inderdaad niets uit te leeren, ook niet aangaande 't beleid, waarmede de Bank werd beheerd, — is er in die geschiedenis niets 't geen ons kan doen onderstellen, dat de verdienstelijke mannen die aan 't hoofd van *deze* inrigting hebben gestaan, welligt op verre na niet zoo verdienstelijk zouden zijn geweest wanneer hun 't bestuur ware toevertrouwd van eene dier concurrerende banken, waarvoor de wetenschap in de bres springt? Was het alleen eigenbelang, zorg voor de winsten der aandeelhouders, die hunne handelingen bestuurde? Konden zij alleen daardoor in moeijelijke oogenblikken den Nederlandschen handel helpen vrijwaren tegen de rampen die elders hebben gewoed?

Wij behoeven op deze vragen geen antwoord te geven. Ik geloof niet dat de aanval tegen 't geen op grond van 't verleden der Nederlandsche Bank voor hare bestendiging is aangevoerd de stelling der Regering in 't minst heeft verzwakt.

Eene schermutseling tegen ligte ruiterij, eene schermutseling bovendien met twijfelachtig succes, mag geen beslissende veldslag heeten.

Het bewijs, dat de Regering onregt had met te beweren: Slechts eene groote grief kan tegen de Bank worden aangebragt, en wordt die grief weggenomen, dan heeft men een stelsel zoo goed als men op den oogenblik verlangen kan, wordt door de argumenten, die wij tot heden nagingen, niet geleverd.

Ook niet door 't geen wij in de eerste afdeeling van het opstel verder lezen.

Daarin wordt toegegeven, dat er geen goed stelsel van circulatie-banken denkbaar is zonder eene magtige centrale instelling, en — dit in 't voorbijgaan opgemerkt — in 't gemis van zulk eene centrale instelling ziet men op *deze* bladzijde (p. 7.) „meer dan in iets anders," de oorzaak van de zwakheid der Amerikaansche banken, terwijl op de vorige bladzijde „geen bankstelsel beter was dan 't geen na rijpe ervaring in sommige Staten van Noord-Amerika werd aangenomen" en hun bestaan slechts daarom zoo wisselvallig werd geoordeeld, omdat zij „te doen hebben met Yankees, die juist niet voor eene type van soliditeit kunnen doorgaan."

Keeren wij echter tot de hoofdstelling terug. Wij zouden dan kunnen zeggen: òf de magtige centraal-instelling, genaamd Nederlandsche Bank, en die men dan toch behouden wil, zal voldoen aan alle behoeften, òf zij zal dit niet doen. Doet zij het wel, waarvoor sprong dan de wetenschap in de bres? Voor onmogelijke circulatie-banken? Immers welke behoeften zal eene nieuwe bank komen voldoen, als de oude bank *alle* behoeften vervult.

En vervult zij die behoeften niet, dan heeft de Regering het, krachtens het tegenwoordig ontwerp, nadat dit zal zijn aangenomen, volkomen in hare hand, daar waar de behoefte niet vervuld blijkt, de oprigting van andere instellingen te bevorderen.

Ook in dit geval heeft men al wat kan worden verlangd.

Maar neen! dan heeft men niet wat men verlangt, want men wil mededinging, en de Regering wil die niet. Juist om het beginsel, dat door de tegenpartij wordt toegestemd. „Eene magtige centraal-instelling is noodig, omdat zij alleen in oogenblikken van krisis handel en nijverheid staande kunnen houden." Juist, zegt de Regering, maar om eene *magtige* centraal-instelling te kunnen behouden, willen wij met de oprigting van uitmiddelpuntige instellingen niet te grif zijn. Wij vreezen, en op goede gronden, ten gevolge der concurrentie, de centraal-bank zooveel van hare kracht te zien inboeten, dat ze in gevaarlijke oogenblikken niet meer in staat zal blijken tot hetgeen waarom men haar verlangt. De wetenschap vreest dit niet; ze verzekert ons, dat „de nieuwe banken, hoe voortreffelijk ook bestuurd, altijd sterren zullen blijven van den tweeden en derden rang, plaatselijke, provinciale grootheden;" maar aan die verzekering hebben wij niet veel, vooral niet omdat later gewaagd wordt van „groote crediet-instellingen, weelderig als paddestoelen uit den grond opschietende, en over magtige kapitalen beschikkende," en nog iets later die sterren van den tweeden en derden rang, plaatselijke en provinciale grootheden, reeds als zoo dreigend voor de Nederlandsche Bank worden beschouwd, dat enkel van de bevoegdheid, bij dit ontwerp aan de Regering toegekend, om tot oprigting van andere banken vergunning te verleenen, wordt gesproken als van „een zwaard van Damocles, dat de Nederlandsche Bank altijd boven 't hoofd hangen zal."

Intusschen de wetenschap voert ook gronden aan, waarom ze in de vrees der Regering niet deelt. Wij zullen die later behandelen. Voor 't oogenblik blijven wij 't er voor houden, dat op het punt van de geschiedenis der Bank, de aanval al zeer ongelukkig afliep.

(*Vervolg en slot in een volgend N.º*)

In het vorige opstel zijn een paar misstellingen blijven staan, welke de welwillende lezer verbetere:

2de kolom, regel 8 van onderen staat *vrijheid*, lees: *welvaart*. — 4de kolom, regel 19 v. o. staat: *Juist zij zou moeten zeggen: vrije mededinging. Ook ens.*; lees: *vrije mededinging, ook al ware zij in het afgetrokkene geregtvaardigd, is dit ens.* — In het eerste art. staat: *nagebouwd*, lees: *nagebootswd*.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 7 October.

Door de Kamer van koophandel en fabrieken te Schiedam is de volgende missive van den Minister van Financiën ontvangen:

„Nadat de Fransche administratie aanvankelijk bewaar had gemaakt om het Nederlandsch gedistilleerd bij invoer aan de landzijde tegen het verminderd regt, bij de schikking van 1.° februarij jl. (Staatsbl. n.° 68) bedongen, toe te laten, zijn volgens mededeeling van het Departement van Buitenlandsche Zaken, van 28 september jl., n.° 8993, op de dezerzijdsche vertoogen, thans de vereischte orders gegeven om dat verminderde regt bij invoer, zoowel aan de landzijde als aan de zeezijde, toe te passen.

„Ten einde die toepassing te verkrijgen zal overigens het gedistilleerd, behalve van de manifesten en cognossementen en van de documenten der Nederlandsche ambtenaren, moeten voorzien zijn van een certificaat van oorsprong, afgegeven door den afzender en voorzien geteekend door den consul of consulairen agent van Frankrijk ter plaatse van in- of oplading.

„Een vast formulier voor dat certificaat is niet voorgeschreven. Het is voldoende wanneer daarin de noodige aanwijzingen voorkomen om te doen zien op welke partij goederen het betrekking heeft.

„Als uitgaand document zullen bij intrekking van het consent tot uitvoer renversalen worden afgegeven."

De hoofdcommissie tot oprigting van een Nationaal gedenkteeken voor november 1813 enz., heeft onder dagteekening van 6 dezer de volgende circulaire gerigt aan de heeren voorzitters van de plaatselijke commissiën:

„Onze circulaire van 30 september ll., n.° 10179, heeft met opzigt tot het verzoek, vervat in de 5de alinea, aanleiding gegeven tot eene bedenking, die wij ons haasten op te lossen:

„Het is namelijk geenszins de bedoeling de leden der plaatselijke commissiën te verkorten in het regt, dat zij alleen uit art. 7 der algemeene regelen ontleenen. De hoofdcommissie heeft alleen, uit aanmerking der aanzienlijke uitbreiding, die het ledental der plaatselijke commissiën allengs heeft ondergaan, gemeend, dat het in het belang van allen, en dáárom wenschelijk ware, alle plaatselijke commissiën bij vertegenwoordiging te vereenigen in ééne bepaalde tribune en voor deze vertegenwoordigers vaste plaatsen te bestemmen.

„Dien onverminderd echter blijft aan de overige leden der plaatselijke commissiën die de plegtigheid verlangen bij te wonen, het regt van toegang verzekerd, en zullen ook aan hen daartoe kaarten worden verstrekt. Wat evenwel de plaatsing betreft, zullen deze leden zich, in de aan te wijzen ruimte, behooren te schikken naar omstandigheden.

„Voor deze leden zullen wij de eer hebben u een toereikend aantal kaarten in blanco te zenden, zoodra wij van u zullen hebben mogen vernemen hoe velen hunner u verklaard hebben als zoodanig bij de plegtigheid tegenwoordig te willen zijn.

„Heeren bestuurders der plaatselijke commissiën zullen slechts gelieven zorg te dragen dat, bij de uitreiking, de naam van den houder op elke kaart ingevuld zij.

„Zeer aangenaam zal het ons wezen alsnu gelijktijdig van u te mogen vernemen, èn den naam der vertegenwoordigers uwer plaatselijke commissie èn het aantal harer gewone leden, die voornemens zijn als zoodanig gebruik te maken van het regt, bij art. 7 der algemeene regelen toegekend."

Wij deelden dezer dagen de benoeming mede van Z. H. den Bey van Tunis tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw. Thans is aan het Nieuw Dagblad van 's Gravenhage medegedeeld, dat dit berigt op eene dwaling rustte, aangezien genoemde Bey reeds in 1861 met het grootkruis van bedoelde orde was begiftigd. Niet de Bey, maar twee Tunesche hoog geplaatste ambtenaren werden dezer dagen door Z. M. den Koning tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd.

Ten aanzien van de ergerlijke zaak wordt uit Zwolle nog medegedeeld, dat, aangezien het geding tot ontzetting der moeder van de voogdij nog niet is afgeloopen en beslist, de gevangenneming van den predikant v. R., afgescheiden van de onbetamelijke verhouding waarin hij tot de moeder staat, menigeen bevreemdt. Die verhouding, zoo zij waar is, brengt hem niet onder het bereik van de strafwet, en zoo hij de moeder behulpzaam is in haar verlangen om het kind buiten bereik van haren schoonvader te brengen, handelt hij niet met boos opzet en is hij dus ook buiten het bereik der strafwet, omdat de moeder niet ontzet is van hare regten, uit het ouderlijk gezag voortspruitende, al wordt zij, wat nog niet door den regter is beslist, van de voogdij ontzet.

Volgens berigt van den Nederlandschen Consul-Generaal te Napels, dd. 21 september jl., zijn in de zuidelijke provinciën van het Koningrijk Italië de uitgaande regten met 1 october 1863 verminderd: op olijfolie uit de Napelsche provinciën van 9.07 L. de 100 kilo's en uit die van Sicilië van 10.50 L. de 100 kilo's op 1 L.; op lompen van plantaardige stoffen van 28.65 L. de 100 kilo's op 8 L. en van zwavel uit de Siciliaansche provinciën op 1 L. de 100 kilo's.

Oudewater *7 october.* — Gisteren werd alhier gehouden eene tentoonstelling van vee, pluimgedierte en landbouw- en tuinvruchten, uitgeschreven door de afdeeling „Oudewater en omstreken" van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw. Over het algemeen mogt men zich over eene goede en tevens ruime inzending van bijna alle gevraagde voorwerpen verheugen en was het voor de keurmeesters in vele gevallen geene gemakkelijke taak, om naar regt en billijkheid de prijzen toe te kennen. Ten 12 ure hadden er vervolgens eenige volksvermakelijkheden plaats, zoo als koekhappen, stroopplikken enz., waaraan door verschillende liefhebbers, tot groot genoegen van de menigte toeschouwers werd deelgenomen; ten één ure ving, onder een verbazenden toevloed, de uitgeschreven ringrijderij aan, waaraan 34 rijders deelnamen, zoowel van hier als elders. Na een kamp van ongeveer vier uren, werden eindelijk toegekend: de 1ste prijs, zijnde eene fraaije met zilver gemonteerde baleinen zweep, aan C. Oostrum alhier; de 2de prijs, een keurig net hoofdstel met strang, aan J. Stolwijk te Snelrewaard, en de 3de prijs, een Friesch paardendek, aan M. Oskam te Haastrecht. Al de rijders hielden daarop, met de winners der prijzen aan het hoofd, een optogt door de stad en vereenigden zich daarna op het terrein van de tentoonstelling, waar zij door den voorzitter der afdeeling werden toegesproken, de winners der prijzen geluk gewenscht, en tot afscheid een glas wijn aangeboden werd. Na afloop van een en ander vereenigden zich een 40tal leden aan eenen vriendschappelijken maaltijd, waar de gulste vrolijkheid heerschte en menige toast werd uitgebragt, waaronder die in de eerste plaats op onzen geëerbiedigden Koning, als beschermheer der Maatschappij, op den bloei der Maatschappij, op het Hoofdbestuur enz.

Alles liep zonder de minste stoornis der orde of feestvreugde en tot groot genoegen en tevredenheid van iedereen af. Dat genoegen werd vooral verhoogd door het bezoek aan de tentoonstelling en de vermakelijkheden van den geachten heer Gevers Deynoot, algemeen secretaris der Maatschappij, die zijne tevredenheid betuigde, zoowel over de degelijkheid der tentoonstelling als over den geregelden gang der vermakelijkheden, doch tot algemeene spijt te vroeg weder moest vertrekken om deel te kunnen nemen aan den maaltijd.

Ammerstol *6 october.* — De vischvangst alhier wordt nog onafgebroken voortgezet. De uitkomst der laatste week heeft op nieuw de verwachting overtroffen. De vangst in dat tijdvak bedroeg 134 zalmen, waaronder zich eenige nieuwe winterzalmen bevonden. De gemiddelde zwaarte kan op 8 pond aangenomen worden. De prijs aan den afslag bedraagt, oude *f* 1.40 tot *f* 1.60; nieuwe of winterzalm *f* 1.85 tot *f* 2.10 per 5 ons.

Dordrecht *7 october.* — De uitslag der commissie, in eene vergadering van gasverbruikers, alhier op 1 junij gehouden, benoemd om met de gasfabriekanten over vermindering van den prijs te onderhandelen, is heden per circulaire aan belanghebbenden medegedeeld. De fabriekanten hadden aangeboden het gas voor 16 cents de kub. el te leveren, indien het gemeentebestuur kon besluiten enkele bepalingen in de concessie te wijzigen, waarin echter de Raad niet kon treden. De slotsom alsnu is, dat het gas van 1 junij af door de fabriekanten zal geleverd worden voor 18 in plaats van 21 cents.

De ondervinding zal moeten leeren in hoever deze vermindering op het verbruik invloed zal hebben, daar reeds een beduidend getal verbruikers de meters heeft doen wegnemen en vele winkels met petroleumlampen zijn verlicht.

's Gravenhage *7 october.* — H. M. de Koningin-Moeder wordt in het begin van november van Soestdijk in de residentie verwacht.

— Naar wij vernemen zullen er van wege de hoofdcommissie bepaalde uitnoodigingen tot bijwoning der plegtigheid van den 17 november e. k. onderanderen ook worden gerigt aan eenige voormalige hoofdambtenaren en hoofdofficieren in onze Overzeesche bezittingen.

— Het personeel van de ijzergieterij en fabriek van stoomwerktuigen „de Prins van Oranje" alhier, van de wed. A. Sterkman en Zoon, heeft onderling eene collecte gehouden ten behoeve van het Nationaal gedenkteeken voor 1813. De collecte heeft de aanzienlijke som opgebragt van *f* 114.60. Moge dit loffelijke voorbeeld aan al onze fabrieken en werkplaatsen navolging vinden.

— In het lokaal Diligentia is men heden begonnen met het afnemen der najaars-examens voor onderwijzers, en is men aangevangen met de dameshandwerken en vreemde talen.

— Naar men verneemt, zal op aanstaanden donderdag aan de kinderen op de verschillende scholen de gelegenheid worden aangeboden deel te nemen aan de collecte voor het Nationaal gedenkteeken voor november 1813.

— Heden heeft in de Nederduitsch Hervormde Diaconie-school alhier bij de leerlingen van die school eene inzameling plaats gehad voor het Nationaal gedenkteeken.

Leyden *7 october.* — Na verdediging van stellingen werd heden alhier tot doctor in de heelkunde bevorderd de heer W. Sneltjes, med. en art. obstr. doctor, geb. te Abcoude.

Amsterdam *7 october.* — Het vervoer langs den Nederlandschen Rijnspoorweg heeft gedurende de maand september jl. opgebragt aan reizigers *f* 135,858; aan goederen *f* 49,369; aan direct verkeer van reizigers en goederen *f* 73,229; te zamen *f* 258,456; zijnde *f* 8944 meer dan gedurende de maand september 1862. Sedert 1 mei 1863 was de opbrengst van reizigers en goederen *f* 1,283,369, zijnde *f* 77,441 meer dan in 1862.

Utrecht *6 october.* — Men verneemt dat een nieuwe bisschop, meer speciaal voor Utrecht in part. inf., is benoemd, en zich in de Zuilestraat zal vestigen, in het huis, dat aan de herbouwde Katharijnekerk sluit en achteraan met de kerk in gemeenschap zal gebragt worden. (U. D.)

Utrecht *7 october.* — Aan onze hoogeschool werd heden tot doctor in de geneeskunde bevorderd de heer A. van Ameyden van Duym, van Rotterdam, na verdediging van een academisch proefschrift over bronchectatie.

Breda *6 october.* — Gedurende de maand september jl. zijn door deze stad gevoerd 282 paarden, van uitmuntend ras, meest voor Fransche rekening, alsmede 69 kalveren. In dat tijdsbestek werden mede voor België en Frankrijk (via Ostende) doorgevoerd 1050 kalfdragende en vette runderen, uitmakende sedert primo januarij dezes jaars een totaal van 7182.

Zalt-Bommel *6 october.* — De collecte, door de hier gevormde sub-commissie voor 1813 gehouden, heeft omstreeks *f* 100 opgebragt.

Nijmegen *6 october.* — Uit Kleef wordt gemeld dat door de directie der Rheinische Eisenbahn-Gesellschaft krachtige toebereidselen worden gemaakt om binnen kort met den aanleg der lijn Kleef-Nijmegen een begin te maken, zoodat de aardewerken nog vóór het aanstaande voorjaar zullen voltooid zijn.

Zutphen *6 october.* — De collecte gehouden ten behoeve van de Protestantsche inrigting van weldadigheid heeft, met inbegrip van later ingekomen giften, tot heden namiddag, opgebragt aan geld *f* 1823.42, behalve eenige inschrijvingen in brood waarvan het bedrag nog niet met juistheid kan worden opgegeven.

Groningen *3 october.* — Heden is aan de Hoogeschool alhier bevorderd tot doctor in de verloskunde, de heer J. P. Domenie, med. doct. te Zuidlaren, na het in het openbaar verdedigen van stellingen.

Sappemeer *5 october.* — In de vorige week is alhier te water gelaten het schoonerschip Concordia, groot ongeveer 180 tonnen, gebouwd voor rekening van en gevoerd zullende worden door kapitein J. B. Goosens, te Rotterdam.

Leeuwarden *5 october.* — Op verlangen van den Minister van Binnenlandsche Zaken is de opening van den spoorweg van Harlingen naar Leeuwarden bepaald op woensdag den 14 dezer, in plaats van den 15den, gelijk aanvankelijk was vastgesteld.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten enz.

Bij Koninklijk besluit is aan den heer P. van der Leeuw, gezagvoerder van den gouvernementsstoomer Bronbeek, in Ned.-Indië, vergunning verleend tot het aannemen van eene gouden eeremedaille der tweede klasse, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken.

Aan jhr. mr. L. C. J. van Nispen, lid der Prov. Staten van Gelderland te 's Heerenberg, is vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van het eerekruis der 2de klasse van de Vorstelijk Hohenzollernsche Huisorde, hem door Z. K. H. Carel Anton Vorst van Hohenzollern Sigmaringen met goedkeuring van Z. M. den Koning van Pruissen geschonken.

Door Z. M. is, op verzoek, aan den officier van gezondheid der 3de klasse bij de militaire geneeskundige dienst in West-Indië C. P. Uhlig een eervol ontslag uit Zr. Ms. militaire dienst verleend.

Door Z. M. zijn de heeren Eduard Jacobson en Jan Daniel Ruys erkend als consuls van Italië, de eerste te Samarang voor Midden-Java, en de tweede te Soerabaija voor Oostelijk Java en Bali.

Bij Koninklijk besluit zijn pensioenen verleend ten laste van den Staat aan: P. N. Panken, gewezen hoofdonderwijzer te Westerhoven, *f* 136 's jaars, en J. Hage, zich schrijvende J. Hage Dz., gewezen hoofdonderwijzer te St. Maartensdijk, *f* 494 's jaars.

Bij 's Konings besluit is, onder de daarbij gemaakte bepalingen, aan de collegien van zetters in deze provincie, voor de gemeenten alwaar meer dan vijftien artikelen op de primitieve kohieren voorkomen, toegekend eene som van *f* 8750, wegens belooning voor de hun opgedragen werkzaamheden, betreffende het patentregt over het dienstjaar 1862/63.

Het Staatsblad n.° 122 behelst een Kon. besluit van den 5 dezer, houdende vernietiging van art. 5 der verordening van de gemeente Nijmegen op het losloopen en schutten van vee enz., van 27 december 1861, aangezien bij dat artikel voor de kosten van opsluiting, oppassen en voeden van geschut vee een vast bedrag bepaald wordt; de vordering van eene vaste som als schutgeld en voor voeding van geschut vee de heffing van een regt is in naam der gemeente, en zoodanig regt ingevolge art. 238 der gemeentewet als eene plaatselijke belasting te beschouwen is en alzoo alleen bij een door Z. M. goed te keuren raadsbesluit overeenkomstig de art. 232 en volgg. dier wet kan worden bepaald, niet bij eene gemeentelijke politie-verordening, zoo als de genoemde verordening van Nijmegen.

De Minister van Justitie heeft dezer dagen de volgende circulaire gerigt aan heeren procureurs-generaal bij de provinciale geregtshoven en heeren officieren van justitie: „Ter mijner kennis is gebragt, dat het veelal de gewoonte is om verpleegden in de gestichten Veenhuizen en Ommerschans, die aan de justitie zijn overgeleverd, ten einde voor eenig misdrijf teregt te staan, na buiten vervolging te zijn gesteld of na gevangenisstraf ondergaan te hebben, niet naar de gestichten terug te doen brengen, maar in vrijheid te stellen. Men verliest daarbij uit het oog dat verpleegden, die voor den regter moeten verschijnen, niet als ontslagen uit de gestichten, maar slechts als tijdelijk daaruit afwezig behooren te worden beschouwd. Beklaagden en gevangen kolonisten moeten steeds na ontslag terug geleid worden naar de gestichten, ten zij hun door den Minister van Binnenlandsche Zaken vrijstelling van de wederopzending mogt zijn verleend. Ik heb de eer u voor zooveel noodig te verzoeken, te willen zorgen dat voor het vervolg dienovereenkomstig worde gehandeld."

De audientie van den Minister van Marine zal op vrijdag 9 dezer en die van den Minister van Binnenlandsche Zaken op zaturdag 10 dezer niet plaats hebben.

Marine en Leger.

Ten gevolge van Zr. Ms. besluit van den 6 dezer wordt het te Willemsoord liggende schroefstoomschip Metalen Kruis met den 1 november in dienst gesteld met bestemming naar Oost-Indië, en het bevel daarover opgedragen aan den kapitein-luitenant ter zee J. E. de Man.

Voorts worden met gemelden datum op dien bodem geplaatst: de luitenant ter zee der 1ste klasse J. W. Binkes, als 1ste officier; idem 2de klasse P. ten Bosch, jhr. A. F. Meijer, en M. J. C. Lucardie; adelborsten der 1ste klasse H. W. F. Riesz, L. Backer Overbeek, A. F. J. Frackers, W. E. Hazenberg, J. C. Clarkson, J. P. Wesselink, W. A. Kok en H. H. Hora Siccama; officier van gezondheid der 1ste klasse P. J. Idenburg; idem 3de klasse M. C. Bnyze, en officier van administratie der 1ste klasse A. A. Gijsberti Hodenpijl; scheepsklerk L. G. van Deun.

— Door het Departement van Oorlog is ter algemeene kennis van het leger gebragt dat, wanneer zich bij het algemeen depôt van discipline manschappen voordoen die geen wilskracht genoeg hebben om zich zoo lang buiten straf te houden dat zij te eeniger tijd naar het korps waartoe zij behooren kunnen terugkeeren, of wel die voor geene verbetering vatbaar, en dan ook voor de dienst verloren schijnen te zijn, iets wat de chef van gemeld depôt met het individu voor oogen moet kunnen beoordeelen, het oogenblik ook daar is dat dusdanige sujetten met een briefje van ontslag uit de dienst moeten worden verwijderd.

— Door het Departement van Oorlog zijn de korpskommandanten uitgenoodigd voortaan geen verlof meer aan kommanderende officieren van gedetacheerde gedeelten van hun korps te verleenen, dan nadat zij het welnemen deswege van den bevelhebber der militaire afdeeling, waarin het detachement is gestationneerd, zullen hebben vernomen.

— Door het Departement van Oorlog is, met inachtneming van de bestaande voorschriften omtrent den overgang bij de koloniale troepen en bij de marechaussée, het navolgende bepaald geworden: dat militairen die, op het tijdstip waarop zij bij een ander wapen overgaan, nog zes of meer jaren moeten dienen, hunne loopende verbintenis zullen volbrengen, bij het korps waarbij zij worden overgeplaatst; dat zij, die geen zes jaren meer te dienen hebben, niet mogen worden overgeplaatst, dan voor zoo veel zij minstens de helft van den termijn hunner loopende verbintenis hebben volbragt, en tevens genegen zijn zich bij het wapen hunner keuze te reëngageren voor zes jaren, in te gaan met den dag waarop de eerste verbintenis zal eindigen.

— Gedurende de aanstaande wintermaanden zullen op last van het Departement van Oorlog door de autoriteiten des legers geene voordragten tot het toekennen van pensioen aan onderofficieren en verdere militairen aan gemeld Departement mogen worden ingezonden, tenzij zulks uitdrukkelijk door de belanghebbenden mogt worden verlangd.

— Door het Departement van Oorlog is ter algemeene kennis van het leger gebragt, dat bij de uitnoodigingen van de militaire autoriteiten aan officieren van gezondheid, om te onderzoeken of personen voor de krijgsdienst physiek geschikt zijn, al de bescheiden, die eenig licht omtrent den physieken toestand van den betrokken persoon kunnen verspreiden, als bv. het paspoort ter zake van eenig ligchaams- of zielsgebrek, het bewijs van vrijstelling der nationale militie om dezelfde reden enz. moeten worden overgelegd.

— Bij de te Schoonhoven gevestigde artillerie-instructie-compagnie zullen jaarlijks voor het O. I. leger acht jongelingen aangenomen worden, bestemd om bij het leger hier te lande tot onderofficieren der artillerie te worden opgeleid. Zoodra zij na hunne eerste opleiding bij de instructie-compagnie geschikt zijn om als korporaal bij het wapen dienst te doen, worden zij tot dien graad bevorderd en bij het regement veld-artillerie gedetacheerd, waarbij zij in den regel één jaar verblijven om in alle practische diensten, paardrijden, staldienst, exercitiën met de batterij enz., te worden onderwezen. Daarna zullen zij weder bij de artillerie-instructie-compagnie worden gedetacheerd, ten einde de kundigheden te verkrijgen, voor den graad van onderofficier. Zoodra zij dien hebben verkregen, worden zij tot sergeant bevorderd en vervolgens nogmaals voor den tijd van één jaar bij het reg. veld-artillerie gedetacheerd, ten einde daarbij dienst te doen. Enkele dezer onderofficieren kunnen bij eenige artillerie-werkplaats worden gedetacheerd; zijnde een en ander door het Departement van Oorlog ter algemeene kennis van het leger gebragt.

Aanbestedingen.

Te Vlissingen is heden aanbesteed het pantseren der schepen op 's Rijks werf aldaar, welk werk is aangenomen voor *f* 37,274, door den heer J. Verkuyl Quakkelaar, annemer te Vlissingen.

Regtszaken.

In de gisteren gehouden zitting van den Hoogen Raad is behandeld het beroep van F. M. F. Sautter, door het Hof in Zuid-Holland wegens valschheid in een onderhandsch geschrift veroordeeld tot een confinement van vijf jaren. De middelen van cassatie werden voorgedragen door mr. H. M. van Andel. De conclusie is bepaald op 13 dezer.

— De Hooge Raad, kamer van strafzaken, heeft in zijne zitting van heden verworpen het beroep in cassatie van P. Pennings en M. Raven, tegen een arrest van het Hof van Noord-Holland.

— Den 14 dezer zou voor den Hoogen Raad in cassatie behandeld worden de zaak van mr. van Baerle. Uit een exploit, door den deurwaarder te Breda aan zijne laatste woonplaats beteekend, is gebleken dat hij zich daar niet meer bevond, en volgens bekomen inlichtingen zou hij zich met der woon in het buitenland gevestigd hebben.

Kerk- en Schoolnieuws.

Aangenomen het herhaald beroep naar de Hervormde gemeente te Niekerk en Vliedorp (Groningen) door ds. J. Abresch, pred. te Muntendam.

Bedankt voor het beroep naar Zuidwolde (Groningen) door ds. W. Sipkens, pred. te Lonsduinen.

— Jl. zondag voormiddag heeft de heer P. van Roggen, sedert ongeveer 37 jaren predikant bij de Hervormde gemeente te Kethel en Spaland, en die, ter zake van ongesteldheid, op zijn verzoek als zoodanig eervol is ontslagen, met eene leerrede, naar aanleiding van Mattheus 26 vers 29, en bij de Avondmaalsviering, afscheid van zijne gemeente genomen.

— Ll. zondag had in de avond-godsdienstoefening der Hervormde gemeente te Harlingen eene aandoenlijke feestviering plaats. De oudste leeraar, ds. M. A. Jentink, herdacht zijne 40jarige ambtsbediening naar aanleiding van Rom. I: 16. — Na het einde der godsdienstoefening geleidde ds. W. P. Wolters den heer Jentink in het midden der gemeente en reikte hem, onder gepaste toespraak, een sierlijk bewerkt album over, met p. m. 1200 namen van gemeenteleden, die op deze wijze hunne gehechtheid aan den jubilaris wilden te kennen geven, en die hadden bijgedragen om hem een herinneringsgeschenk aan te bieden. Dit geschenk werd hem daarna aan huis overhandigd, bestaande in een uiterst prachtig zilveren schenkblad. Tevens ontving de heer Jentink van verschillende zijden aanzienlijke geschenken.

Tot hoofdonderwijzer te Zeist is benoemd B. Oosthoek te Rotterdam, en te Heenvliet L. Gerhardt te Schiedam.

Ongelukken, Misdrijven enz.

In de gaspijpen, liggende onder de poort, leidende van het Buitenhof naar het Binnenhof te 's Gravenhage, is zooveel gaz door lek verloren gegaan, dat het door den grond in het belendend gebouw is doorgedrongen, waardoor de bewoners in een volkomen staat van bewusteloosheid hebben verkeerd, doch gelukkig zulks in tijds ontwaarende, zijn zij door spoedig toegebragte geneeskundige hulp van een anders zewissen stikdood berrijd gebleven. Ook was het gaz tot de bovengebouwen doorgedrongen, zondat men er daar geen gebruik van heeft kunnen maken. Men is ijverig van wege de gazfabriek bezig om de plaats van het lek op te sporen.

— Van de vele diefstallen, gepleegd in de R. K. kerk te Heusden, is de vogel gevangen; een meisje van 15 jaren werd daartoe door hare moeder aangespoord, doch door den brigade-kommandant der maréchaussée betrapt; de laatste diefstal was een zilveren hart en pater noster, waarvoor zij donderdag jl. door de regtbank te 's Hertogenbosch tot 6 weken cellulaire gevangenisstraf is veroordeeld.

Onze stadgenoot L. van den Broek heeft den regten toon aangeslagen in zijn dichtstukje: „Vijftig jaren geleden. Eens Grijsaards herinneringen, enz.", bij den boekhandelaar P. C. Hoog alhier uitgegeven. (Zie de Advertentie.) De toespraak aan zijne huisvrouw, een grijsaard door den dichter in den mond gelegd, herinnert op zeer natuurlijke wijze het lijden en de ontberingen onder de Fransche heerschappij, en de vreugde die bij de verlossing daarvan aller harten vervulde, terwijl zij tevens de tolk is der gewaarwordingen, welke alle ware Nederlanders bij de viering van het aanstaande Gedenkfeest vervullen moeten. Ten volle vereenigen wij ons met den wensch en de bede, in de slotregels uitgedrukt:

Moge de eendragt bij ons wonen,
Ware van huichelenden schijn;
Mogen wij door daden toonen,
Dat wij waarlijk dankbaar zijn.
Heer! verhoor mijn warme bede,
Zegen druipe van uw hand,
Schenk ons welvaart, schenk ons vrede;
Heil zij 't lieve Vaderland!

Een ruim debiet valle dit vers te beurt, welks uitgave tevens tot bevordering van een menschlievend doel geschiedt.

STOOMBOOTDIENSTEN.

TELEGRAAF.

OCTOBER 1863.

Van ROTTERDAM naar ANTWERPEN.			Van ANTWERPEN naar ROTTERDAM.		
9 Vrijdag	's morgens	6.—	9 Vrijdag	's morgens	10.—
10 Zaturdag	"	7.—	10 Zaturdag	"	10.30
13 Dingsdag	"	8.30	13 Dingsdag	's middags	12.—
14 Woensdag	"	9.—	14 Woensdag	's namiddags	12.30
16 Vrijdag	"	10 30	16 Vrijdag	's morg. van 15 op 16	2.—

PASSAGIERS-VRACHTEN van ROTTERDAM op ANTWERPEN:
Groote Kajuit *f* 2.50, Heen en Terug *f* 4.— Voor-Kajuit *f* 1.50, Heen en Terug *f* 2.50.
Passagiers-Bagage vrij. — Kinderen beneden de 10 jaren Halve Vracht.
LIGPLAATS: ***BOLWERK.***

ZUID-BEVELAND.

OCTOBER 1863.

Van ROTTERDAM naar GOES.			Van GOES naar ROTTERDAM.		
9 Vrijdag	's middags	12.—	11 Zondag	's morgens	10.—
12 Maandag	's morgens	6.—	13 Dingsdag	"	11.—
14 Woensdag	"	7.—	15 Donderdag	's middags	12.—
16 Vrijdag	"	7.—	18 Zondag	's morgens	5.—

Verminderde Passagiers-Vrachten van *Rotterdam* op *Goes* en terug.
1ste Kajuit *f* 2.50. Heen en terug *f* 4. 2de Kajuit *f* 1.50. Heen en terug *f* 2.50.
Passagiers-Bagage vrij. Kinderen beneden de 10 jaren betalen halve Vracht en zijn beneden de 2 jaren (onder geleide) geheel vrij.
LIGPLAATS: ***OUDE HOOFD.***
VERWEY & Co., *Cargadoors-Expediteurs*, Boompjes te Rotterdam.

ROTTERDAM EN HULL,

voor PASSAGIERS en GOEDEREN,
iederen Woensdag en Zaturdag.

Het Stoomschip **NORFOLK**, Kapit. JEWITT, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL Zaturdag **10 October 1863.**

Het Stoomschip **SWALLOW**, Kapit. CH. HARDY, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL **Woensdag 14 October 1863.**

Adres bij *SEEUWEN & Co.*

PUBLIEKE VEILING

te ROTTERDAM,

op aanstaanden Maandag 12 October 1863, des voormiddags ten tien ure, in het Logement **de Zon**, aan den Steiger, van:

Ca. 80 Last *Galatz* TARWE,
per 2400 Ned. ℔.

Ca. 250 Last *Dantziger* ROGGE,
op 150/2 Ned. ℔.
Liggende op Zolders.

Ca. 30 Last *Holsteinsch* KOOLZAAD.
Liggende in Ligter.

230 Balen ROGGEMEEL N° 2 en 50000 Kilo ROGGE GRIND.
Liggende op Zolders.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van SCHADEE & Co.

PUBLIEKE VEILING

te ROTTERDAM,

op aanstaanden Maandag 12 October 1863, des voormiddags ten tien ure, in het Logement **de Zon**, aan den Steiger, op autorisatie van de Arrondissements-Regtbank alhier, van:

Ca. 170 Last Roode Amerikaansche
WINTER TARWE,
per 2400 Ned. ℔.
Liggende in Ligters.

Van New-York aangebragt per het Schip *Rudolph*, Kapt. *Callies*.

Nadere informatie te bekomen ten Kantore van SCHADEE & Co.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven, dat de op het Pakhuis **Utrecht** op Ceel liggende uit hare Veiling van 1851 afkomstige **FOELIE**, zijnde Kaveling 3, 97, 98, 139, 140, 153 en 168, op den 7 dezer is **Verbrugd** naar het Pand ***Mijn Glas loopt vol***, Heerengracht, bij de Brouwersgracht.

Amsterdam 7 October 1863.

VERKOOPING
VAN
Meubelen, Huissieraden enz.

De Notarissen *BURGER en SCHADEE*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn voornemens, onder directie van *VAN MARLE & DE SILLE*, op Donderdag den 15den October 1863, des voormiddags ten 10 ure, aan de Wijnhaven (noordzijde), wijk 2, n.° 231, te Rotterdam, publiek te Verkoopen:

Een Toertje PAARLEN met fraai Juweelen Slot en andere Diamanten, GOUDEN HOROLOGIEN en ander gemaakt GOUD, groot en klein TAFEL- en THEEZILVER, PORSELEIN-, GLAS- en VERLAKTWERK, TAFELSERVIES, TAFEL- en BEDLINNEN, BEDDEN, MATRASSEN, DEKENS, SPREIJEN, LEDEKANTEN met BEHANGSELS, KABINET, SECRETAIRE, CHIFFONNIÈRE, EET-, THEE-, SPEEL- en andere TAFELS, CANAPÉ'S, STOELEN, groote fraaije SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PENDULES, HAARDEN, KAGCHELS, MEUBEL- en andere GORDIJNEN, VLOERKLEEDEN, KARPETTEN, LOOPERS, MANGEL, PERS, KOPER, TIN en andere Goederen meer.

Twee dagen te voren, van 10 — 4 uur, te zien.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

OPENBARE MEDEDINGING naar de LEVERING van

ZILVERWERK,

bestaande uit PRESENTEERBLADEN, THEE- en KOFFIJ-SERVIEZEN, EETLEPELS en VORKEN, INKTKOKERS, KANDELABRES, THEEGARNITUREN, SIGARENKOKERS, BEKERS en SCHIETPRIJZEN, verdeeld in **16 Perceelen.**

De Voorwaarden van Levering, *welke in geen geval den Gegadigden zullen worden toegezonden*, liggen ter inzage aan het Departement van Koloniën, aan het Koloniaal Magazijn te Amsterdam, en op elken Werkdag, van 10 tot 3 ure, ten Kantore der Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam en van hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder en te Middelburg. Zij zijn voorts, zoo lang de voorraad strekt, bij de Directie en hare Agenten verkrijgbaar tegen 25 Cent voor elk Exemplaar.

De Inschrijvings-Billetten in den gewonen vorm, welke op de genoemde Plaatsen te bekomen zijn, moeten te gelijk met *de andere in het Bestek bedoelde Inschrijvings-Billetten en Teekeningen* op Donderdag den 29 October e. k. *vrachtvrij (ongefrankeerde zullen niet worden aangenomen)* ingeleverd zijn aan het Lokaal der Maatschappij te Amsterdam; zullende *veertien dagen* daarna, en alzoo den 12den November e. k., des middags te 12 ure, in het *openbaar* tot de Voorloopige Toewijzing worden overgegaan.

Amsterdam 7 October 1863.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

VEILING TE ROTTERDAM,

op **DONDERDAG** den **22 OCTOBER 1863**, van ongeveer:

9500	Bossen	**BINDROTTING,**	liggende	ALDAAR;
26600	"	**IDEM,**	"	te AMSTERDAM;
1500	"	**IDEM,**	"	" DORDRECHT;
3600	"	**IDEM,**	"	" SCHIEDAM;
40	Kisten	**GOM ELASTIEK,**	"	" ROTTERDAM;
7	Kranjangs	**GUTTA PERCHA,**	"	" IDEM;
16750	Stuks			
41	Zakken			
4500	Stuks	**IDEM,**	"	" AMSTERDAM;
1001	Kisten	***Japansche* BOOMWAS,**	"	" ROTTERDAM;
844	Balies	***idem* KAMFER,**	"	" IDEM;
651	Kisten	**GOM DAMAR,**	"	" IDEM;
29	"	**NOTENZEEP,**	"	" AMSTERDAM;
15	"	**IDEM,**	"	" ROTTERDAM;
2	"	**KANEEL OLIE,**	"	" AMSTERDAM.

De DIRECTIE geeft de verzekering, dat zij vóór 1° Maart 1864 geene andere **Bindrotting** dan de bovengemelde aan de Markt zal brengen.

Amsterdam den 22 September 1863.

VERKOOPING van BOEKEN.

TWEE VERZAMELINGEN,

in verschillende **Talen** en **Vakken** van **Wetenschap, Kunst** en **Smaak**, waaronder uitmuntende Werken voorkomen, alsmede eene fraaije Verzameling Nieuwe ROMANS, benevens PRACHT- en PLAATWERKEN, BIJBELS met Platen, ATLASSEN en KAARTEN, MUZIEK, PLATEN, SCHRIJFBEHOEFTEN, SCHILDERIJEN en LIEFHEBBERIJEN, waarbij eene **ELECTRISEER-MACHINE** en andere **Instrumenten**, gedeeltelijk nagelaten door wijlen den Wel Edelen Heer **J. P. v. Wageninge**, in leven Genees-, Heel- en Verloskundige te Rotterdam, op *Maandag* den *19 October* 1863 en volgende dagen, des avonds ten *half zes ure*, door en ten Huize van den Boekverkooper **J. F. K. SCHWAEBE**, in den Oppert, te Rotterdam, bij wien de **Catalogus à 20** Cents te bekomen is.

Te zien: *Vrijdag* en *Zaturdag* den 16 en 17 *October* 1863, van des morgens **10** tot des namiddags **8** ure.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notaris *CAZAUX VAN STAPHORST*, residerende te Rotterdam, is voornemens op Woensdag den 21 October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Huis der Notarissen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te Veilen en vervolgens aan den meestbiedende of eerstmijnende te Verkoopen:

Een hecht, sterk, gunstig ter nering staand en bijzonder wel onderhouden

PAND,

bestaande in **Twee BENEDENHUIZEN** en **Twee BOVENHUIZEN**, alle net Betimmerd en van vele Geriefelijkheden voorzien, — en **ERVE**, staande en gelegen te Rotterdam, aan den Boerensteiger, wijk 10, ns. 32 en 33, belend ten oosten de Heeren *J. van Zwet* en *D. Gerdges*, ten westen de Heeren *C. Breukelman c. s.* en *J. W. S. Scheffer*, strekkende van den Boerensteiger noordop tot aan de Heeren *W. van Dijk Jz.* en *L. Muller*, Kadaster sectie N, ns. 64 en 65.

Bevattende elk der **Bovenhuizen** Drie Verdiepingen en daarboven goeden luchtigen ZOLDER en Beschoten VLIERING, een en ander derwijze ingerigt dat **ieder Bovenhuis** gevoegelijk als **Twee Woningen** kan worden gebruikt, zoo als thans werkelijk een daarvan in twee gedeelten is verhuurd, terwijl de Benedenhuizen zeer geschikt zijn om daarin, vereenigd, een ruim Winkel-Lokaal daar te stellen.

Grondbelasting over 1863 *f* 84.98.

Verhuurd tot 1 Mei 1864, te weten:

Een Benedenhuis tegen	*f* 160.—
" Bovenhuis "	" 325.—
" Benedenhuis "	" 160.—
Eene Woning daarboven tegen	" 200.—
De volgende Bovenwoning "	" 90.—
Makende te zamen	*f* 935.— in het jaar.

De Kooper zal, des verkiezende, drie vierde gedeelten van den Koopprijs op voorschreven Pand, als Eerste Hypotheek, gevestigd kunnen houden, tegen behoorlijke Intrest en Jaarlijksche Aflossing.

Gemeld Pand zal twee dagen vóór en op den dag der Veiling door een ieder kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet, afgegeven door genoemden Notaris, ten wiens Kantore, aan het Westnieuwland te Rotterdam, intusschen nadere informatien te bekomen zijn.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notarissen *BURGER & SCHADEE*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn voornemens om op Woensdag den 14den October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, te Veilen en daarna aan de hoogstbiedenden of eerstmijnenden te Verkoopen:

N.° 1. Een **STAL** en **KOETSHUIS**, met STALLING voor *zes* Paarden, ruime HOOIZOLDER daarboven en daarachter gelegen LOODS, achter uitkomende aan zekere Plaats, alles staande en gelegen beneden den Hoogen Zeedijk, buiten de voormalige Oostpoort te Rotterdam, wijk 13, n.° 139, en op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger dier gemeente voorkomende in sectie E, nos. 669, 670 en 671, ter grootte van 1 Roede 33 Ellen; benevens een onverdeeld Aandeel in de naast en achter deze Perceelen gelegen Afrel en Open Plaats, bij het Kadaster bekend in sectie E, n.° 667 en 674, ter grootte van 2 Roeden 34 Ellen, op welke Plaats zich eene uitmuntende Welpomp bevindt.

Zijnde de Stal, Koetshuis en Hooizolder verhuurd tot 1 Mei 1864 voor *f* 15 in de maand en de Loods mede tot 1 Mei 1864 voor *f* 13 in de maand, met uitzondering van een Zolder, welke in eigen gebruik is.

N.° 2. Twee **HOUTEN GEBOUWEN**, waarvan het eene is ingerigt tot **Stalling** voor *acht* Paarden en het andere wordt gebezigd als **Loods**, staande en gelegen achter de Perceelen, onder N.° 1 vermeld en uitkomende aan de aldaar vermelde Open Plaats, op den voorschreven Perceelsgewijzen Legger, voorkomende in sectie E, nos. 672, 673 en 675, ter gezamenlijke grootte van 1 Roede 29 Ellen; strekkende **van de Loods**, hiervoor onder N.° 1 omschreven, tot de halve breedte der Sloot, loopende achter het Perceel sectie E, n.° 673; mede met een onverdeeld Aandeel in de Kadastrale Perceelen sectie E, nos. 667 en 674 hiervoor vermeld.

Verhuurd tot 1 Mei 1864 voor *f* 250 in het jaar.

N.° 3. Een **PAND**, bestaande in eene BENEDENWONING, KOETSHUIS met Stalling voor twee Paarden, PAKHUIS en twee BOVENWONINGEN, beide met een ZOLDER, staande en gelegen in de gemeente Rotterdam, achter en naast de Perceelen, onder N.° 1 en 2 omschreven, wijk 13, n.° 141, Kadaster sectie E, n.° 658 en 659, ter grootte van 93 Ellen, en n.° 674 gedeeltelijk; strekkende van de hiervoor vermelde Open Plaats tot de halve breedte der achter dit Pand loopende Sloot; alsmede een onverdeeld Aandeel in de meergemelde Kadastrale Perceelen, sectie E, n.° 667 en 674.

Verhuurd: de Benedenwoning voor *f* 1.10 per week, het Koetshuis met Stalling voor *f* 5 in de maand, een der Bovenwoningen voor *f* 1 per week en de andere voor *f* 1.25 per week; zijnde het Pakhuis in eigen gebruik.

Gezamenlijk aangeslagen in de Grondbelasting over 1863 tot *f* 65.06.

Gemelde Perceelen zullen afzonderlijk worden geveild, en vervolgens eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd worden afgeslagen.

N.° 4. Een **HUIS** en **ERVE**, aan de zuidzijde van de Doelstraat te Rotterdam, wijk 8, n.° 372, Kadaster sectie K, n.° 92, ter grootte van 21 Ellen, bevattende een BENEDENWONING en twee BOVENWONINGEN met een Zolder; hebbende de Bovenwoningen het regt van opgang langs een Trap, welke zich bevindt in het naast dit Huis gelegen Pand, wijk 8, n.° 374, Kadaster sectie K, n.° 91.

Verhuurd in drie Perceelen te zamen voor *f* 3 per week.

Aangeslagen in de Grondlasten voor 1863 tot *f* 15.41.

Alles te aanvaarden den 1sten November 1863.

Voorschreven Onroerende Goederen kunnen, twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet, af te geven door de voornoemde Notarissen, ten wier Kantore aan de Gelderschekade, wijk 2, n.° 48, inmiddels nadere informatien te bekomen zijn.

Openbare Vrijwillige
VERKOOPING.

De Notaris *JOHANNES HOGERSDIJK*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op Woensdag den 14 October 1863, des namiddags ten 5 ure, in het Notarishuis aldaar, publiek te Veilen en te Verkoopen:

Een zeer hecht, sterk, uitmuntend betimmerd en allervoordeeligst gesitueerd

PAND,

bestaande in **WINKELHUIS**, waarin net betimmerde WINKEL, verder Behangene en Gestukadoorde VERTREKKEN, KEUKEN, KELDER en OPEN PLAATS; voorts **BOVENHUIS**, voorzien van diverse groote en kleine KAMERS, waaronder eene ruime ZAAL en allen voorzien van Stookplaatsen, eindelijk een ruime Watervrije KELDER en **ERVE**, alles staande en gelegen aan de westzijde van de Korte Hoogstraat, gemerkt wijk 5, n.° 293, te Rotterdam, Kadaster sectie I, n.° 1143, groot eene Roede 56 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1863 op *f* 91.63.
Zijnde verhuurd het Benedenhuis tot 1 Februarij 1864 voor *f* 650, het Bovenhuis tot 1 November 1863 voor *f* 700 en de Kelder tot 15 Maart 1864 voor *f* 100 's jaars, en kunnende dadelijk worden aanvaard.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris aan de Korte Hoogstraat, wijk 5, n.° 310, terwijl het te Veilene kan worden bezigtigd twee dagen vóór en op den dag der Veiling, van 's morgens 11 tot 's middags 3 ure, op vertoon van een Permissiebillet, door voornoemden Notaris af te geven.

P. C. HOOG, te Rotterdam, geeft heden uit:

VIJFTIG JAAR GELEDEN.

Eens Grijsaards Herinneringen.
Een Versje voor het Volk van Nederland,
DOOR
L. VAN DEN BROEK.

(Uitgegeven ten voordeele van het Geneeskundig Gesticht voor Minderjarige Idioten te 's Gravenhage.)
Prijs 30 Cents.

De Uitgever beveelt deze Uitgave, om het goede doel, in de algemeene belangstelling aan.

SCHOUWBURG.

VRIJDAG 9 OCTOBER 1863:

JOHN DE BEDELAAR, Volks-Tooneelspel in negen Tafereelen, naar het Hoogduitsch, vertaald door J. Ph. Sterk. Nooit op dit Tooneel vertoond.

Gevolgd door: **De Weg naar het Hart,** Blijspel met Zang in één Bedrijf.

Aanvang ten 7 ure.

ZATURDAG 10 OCTOBER 1863:

Die Zauberflöte, grosse Oper von MOZART.

Wederoptreding van den Heer DALLE ASTE.
Papageno: Herr SIMON als Gast.

Aanvang ten 7½ ure.

PLACE DES PAYS-BAS.

HEDEN DONDERDAG 8 OCTOBER,
voor Heeren Leden:
TWEEDE
Winter-Concert à la Musard.

Aanvang 8 ure. **J. DOON.**

THEATRE FRASCATI.

LES BOUFFES ROTTERDAMMOIS.
HEDEN DONDERDAG 8 OCTOBER:

Eerste Debut van M.lle **CHARLOTTE PETIT**, Chanteuse Comique de genre, en **tweede Debut** van den Heer **KRULY**, Duitsche Komiek en Bas bouffe van de Koningshalle in *Cöln*.

LES AMOURS DU SIÈCLE, Chansonnette-Comique par M.lle CHARLOTTE PETIT; DIE BETRONKENEN AUF DER FLIEGENJACHT, durch Herr KRULY. Nieuwe Operette, Duo's en Scène Comique in Costuum.

Entrée vrij. Aanvang 8 ure.

WM. KOSTER, *Directeur.*

Plaats WILLEM TELL,

Kruiskade.
DONDERDAG 8 OCTOBER:

Groote Soirée Musicale,

te geven door de Heeren **Drechsler** en **Hausch**
Aanvang ten 8 ure. Entrée 49 Cents.
J. VAN BOSCH.

VERTREK der SPOORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg.

Van Rott. naar Amst.: 7.10, 9.10, 10.30, 1.45, 3.25, 7.45
" " alleen naar 's Hage: 5.45 's morg., 9.45 's avonds
" " naar Schiedam op de werkdagen: 12 's middags
" Amst. naar Rott.: 7.10, 9.10, 11.40, 2.40, 4.30, 7.40
" 's Hage " " 7.55, 9.16, 10.42, 1.50, 4.15, 6.43, 8, 9.53
Aank. te Rott.: 8.40, 10.3, 11.23, 2.37, 4.55, 7.30, 8.45, 10.40

Vertrek van ***Rijn-Spoorweg.***

Rotterd.: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15.
Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9,10.
Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1. (werkd.), 5.55.
Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35, (werkd.), 7.50.
Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40.
Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.20.

Centraal-Spoorweg.

Van Utrecht.........	8.55,	1.45,	6.5.
Aankomst Hattem....	11.43,	4.26,	8 53.
Van Hattem.........	7.35,	9.30,	4.23.
Aankomst Utrecht....	10.25,	12.15,	7.6.

Staatsspoorwegen.

Van Tilburg naar Breda 8.30, 11.40, 4.30.
" Breda naar Tilburg 10.15, 3.—, 8.55.

Spoorweg Antwerpen-Rotterdam.

Van Antwerpen naar Rotterdam en Breda: 7.50 's morgens, 12.20 's middags en 5.50 's namiddags (de laatste alleen tot Moerdijk en Breda).
" Rotterdam naar Antwerpen en Breda: 10.30 's morgens, 3.10 's namiddags.
" Breda naar Antwerpen en Rotterdam: 6.45 's morgens 12.40 's middags en 5.35 's namiddags.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

Kunstnieuws.

ROTTERDAMSCHE SCHOUWBURG.

Hollandsche Tooneelvoorstellingen.

We wenschen slechts voor een oogenblik de aandacht te vestigen op het „vrolijk blijspel" dat jl. vrijdag werd opgevoerd. We erkennen dat de rol van den heer Albregt, die van Titus Vuurvos in „de Talisman", veel omvattend, hoogst vermoeijend is en desniettemin op eene wijze werd afgespeeld, dat de lachspieren van het publiek onophoudelijk in beweging werden gebragt; we erkennen dat mevr. Albregt-Engelman eene uitmuntende Salomé Poekerl was; we erkennen bovendien dat mevr. Götz-Scheps ons als de bepaald trouwlustige tuinierster veel beter beviel dan in de rol waarin zij onophoudelijk werd geslingerd tusschen „doen en niet doen"; maar dit belet niet dat we ons verpligt rekenen slechts even bij deze „Posse" stil te staan, niettegenstaande de voornaamste rollen, zoo als wij hier boven reeds aanmerkten, op verdienstelijke wijze werden afgespeeld. We meenen evenwel dat de „Posse" eene uitheemsche plant is, welke hier moeijelijk genade zal vinden in de oogen van het publiek. De bezwaren aan zulk eene opvoering verbonden, zijn talrijk. We behoeven tot staving van die meening slechts te wijzen op den tekst van het stuk zelf, die in elk geval ongetwijfeld door de vertaling zeer veel van het origineele, het geestige, moet verliezen, maar vooral is dit het geval wanneer zulk een taak wordt opgedragen aan hen, die het geestige trachten weêr te geven door een ruim, zeer ruim gebruik van germanismen te maken. Onzerzijds wenschen we dan ook niet aan te dringen op de herhaling van dergelijke stukken, die het publiek slechts zeer tijdelijk kunnen genoegen doen.

Stipten we de voorlaatste voorstelling ter loops aan, we gevoelen ons gedrongen ietwat langer te toeven bij die van gisteren, toen „de Rijke Erfgename" ten tooneele werd gevoerd. Niemand zal willen ontkennen dat er voor den heer Albregt moed toe behoorde om die moeijelijke rol van den markies de Maillefort op zich te nemen. De vereerders van het Hollandsch tooneel, — helaas hun getal is gering, vooral sedert men zoo ruimschoots offert aan de opera-voorstellingen — herinnerden zich nog levendig hoe een verdienstelijk acteur vroeger die rol creëerde. De goed bezette schouwburg bewees dan ook dat deze voorstelling met meer dan gewone belangstelling was te gemoet gezien.

Het feit dat de heer Albregt niet alleen de talrijke moeijelijkheden te overwinnen had van deze rol, maar dat hij tevens te worstelen had met een gevaarlijk antecedent, deden ons vreezen dat het geenszins tot de onmogelijkheden behoorde dat hij over deze rol zou kunnen struikelen. De uitkomst evenwel heeft deze meening ten volle beschaamd. Doordrongen van de waarheid, dat deze rol van den markies de Maillefort bepaald tot het emplooi van den heer Albregt behoort, scheen hij hieruit moed en kracht te hebben geput. We konden het dan ook slechts toejuichen dat hij aan copiëren niet gedacht had en de rol vertolkte zoo als hij meende dat het karakter van den goedhartigen doch tevens sarcastischen bultenaar moest worden weder gegeven. De luide toejuichingen welke hem ten deel vielen waren ruimschoots verdiend. Zijn spel was geestig en gevat, in menig opzigt uitmuntend. We hopen dan ook hem spoedig nogmaals in dit karakter te zien, en mogt deze wensch worden verwezenlijkt, dan vleijen we ons dat de door den schrijver zoo rijk met aardsche middelen gezegende Markies de Maillefort zich het aanschaffen van een onberispelijk toilet zal veroorloven.

Mw. von der Finck was met de moeijelijke rol van Hermine belast, en in gemoede meenen wij te mogen verklaren dat zij zich met veel succes van die taak kweet. Zij bewees weder dat zij zich ijverig op de rol had toegelegd, en we wenschen hartelijk dat hare pogingen steeds zoo goed bekroond worden als gisteren avond; we achten het bijna overbodig te zeggen dat onze eischen natuurlijk hand aan hand gaan met de overtuiging dat men al doende leert. Routine toch komt slechts met den tijd, dat bewees o. a. mw. Albregt-Engelman weder als Ernestine. Niettegenstaande die rol geene gelegenheden oplevert om met hare talenten te woekeren, wist zij door haar vlug, bevallig spel welverdiende toejuichingen te ontlokken. Spoedig vleijen we ons evenwel haar eens te ontmoeten in eene van die vele rollen waarin zij zoo uitstekend voldeed. Het karakter der markiezin de Senneterre zagen we vroeger beter teruggeven. Het is mogelijk dat onze meening niet de juiste is, maar wij oordeelen dat die trotsche hoogmoed — een der zeven hoofdzonden — zich veeleer kenmerkt door eene koele, strakke houding en mimiek, dan door de luchthartige wijze waarmede hij werd afgespeeld. Mevrouw Engelman herinnerde ons naar wij meenen, gisteren te veel aan de intrigerende Hertogin in „het Glas water." De heeren Barbiers en Korff, de eerste als Gerald en de laatste als de schijnheilige de Macreuse verdienen lof over de opvatting hunner rollen; het doet ons leed niet hetzelfde te kunnen getuigen van den heer Moor, als Olivier. We erkennen dat hij hoogere eischen kan doen dan op te treden in zulk een betrekkelijk onbeteekenend karakter, maar dit belet toch naar onze bescheiden meening niet dat men ook het mindere goed kan spelen, vooral als men over talenten als de zijne kan beschikken. Het is in ons oog dringend noodzakelijk, dat aan het Hollandsche tooneel alle krachten worden aangewend om het publiek te overtuigen dat er ook nog Vaderlandsche kunst bestaat, en om die meening te helpen vestigen is het een eerste vereischte dat men zoo veel mogelijk tracht een goed geheel te vormen. Door met vereende krachten naar dit doel te streven, zal men zeer veel tegemoet komen in de ietwat stiefmoederlijke behandeling van het comité, dat geen lof toekomt voor de wijze waarop in al de emplooijen is voorzien.

BEKENDMAKING.

De Commissie uit het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland, zamengesteld ingevolge het voorschrift van Art. 11 der Wet van den 9 Julij 1842, op het Notaris-ambt, tot het afnemen der examina van al degenen die zouden verlangen naar het ambt van Notaris te dingen, verwittigt de belanghebbenden, dat zij tot voorschreven einde zal vaceren op Donderdag den 19 November 1863, en zoo noodig de daarop volgende dagen, in eene der zalen van het gebouw door het Hof geoccupeerd wordende.

De Commissie herinnert de Adspiranten aan de voorschriften, vervat in Art. 13 van boven vermelde Wet, en verlangt dat alle stukken, welke aan haar moeten worden toegezonden, portvrij worden geadresseerd aan den Griffier bij het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland.

's Gravenhage den 28 September 1863.

De Commissie voornoemd,

De Procureur-Generaal, A. VAN GALEN.

De Raadsheeren, SCHMOLCK. W. F. G. L. FRANÇOIS.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 7 October.

OVERLEDEN: N. H. van der Reyden, man van J. Apon, 76 j. — G. van der Tak, wedr. van M. van der Toorn, 71 j. — J. van der Krul, z., 2 m — C. G. de Swart, z., 2 j. — J. M. A. C. van Loon, z., 10 m. — A. Leentvaar, d., 4 m. — G. Burger, man van S. E. A. Schintzel, 66 j. — J. C. de Jongh, wed. van C. Vlierboom, 68 j.

BEVALLEN: J. H. de Mutzer, geb. Coenraad, levenl. d. — M. Op de Kelder, geb. de Groot, d. — A. Wielders, geb. Laurens, z. — M. Kunst, geb. van Es, d. — W. F. Zwart, geb. Zijlemans, d. — J. Baumann, geb. Beekman, z. — B. M. Wolff, geb. van Katwijk, z. — H. E. Ottervanger, geb. Verstraaten, d. — M. van Wichen, geb. Klaus, d. — D. Datema, geb. Smit, d. — A. M. Bergmans, geb. van Vive, d. — M. W. Sassen, geb. van Gijzen, z. — C. de Gast, geb. Both, z.

GEHUWD: P. F. de Wildt, jm., 45 j., met W. Jansen, wed. P. J. H. Felte, 38 j. — J. A. Hazelhorst, jm., 33 j., met E. J. Cupido, jd., 22 j. — L. W. Mulder, wedr., 48 j., met J. C. Hoogendijk, wed. F. Beekman, 40 j. — W. Bouwmeester, wedr., 28 j., met M. Hazenbroek, jd., 28 j. — C. F. Prien, jm., 29 j., met K. Verbeek, jd., 22 j. — A. H. Dijkstra, jm., 23 j., met J. H. Faassen, jd., 23 j. — J. J. Engelen, jm., 33 j., met C. E. van den Houdt, jd., 28 j. — J. W. van Dijk, wedr., 66 j., met S. E. van Oostendorp, jd., 25 j. — G. van Hellemondt, jm., 27 j., met J. Bruggeman, jd., 27 j. — J. K. B. Dijkshoorn, wedr., 27 j., met M. C. A. Antonissen, jd., 24 j. — M. Bohnen, jm., 26 j., met M. C. Buys, jd., 31 j. — B. van de Laar, jm., 59 j., met J. J. van der Ven, wed. W. J. H. van Oosterzee, 41 j. — J. S. Eder, jm., 50 j., met C. E. van der Lek, jd., 40 j. — N. A. v. d. Heuvel, wedr., 31 j., met P. H. Ridder, jd., 28 j. — L. A. Dörr, jm., 24 j., met S. Verbeet, jd., 23 j. — J. van der Brugge, [illegible] 32 j., met J. H. van Vlokhoven, jd., 30 j.

VERKOOPING van HUIZEN en ERVEN,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 7 October:

Een Wind-Korenmolen, genaamd *Maaszigt* te Schoonderloo, gem. Delfshaven; trekg. ƒ 4900.
Een stuk Open Grond, als voren; ..... „ - 1150.
Gecombin. om ƒ 6430 verkocht.
Een Huis enz, Noordblaak, 4/136; ..... „ - 19,000, daarboven ƒ 5500, verkocht.
Een Huis enz., Sleutelsteeg, 3/127; .... „ - 2025.
Een Huis enz., als voren, 3/128; ..... „ - 1275.
Gecombin. om ƒ 3540 verkocht.
Een Tuin enz., Boomgaardslaan, 15/445; „ - 4900, daarboven ƒ 600, verkocht.
Twee Huizen enz., o/z. Crispijnlaan, 15/168 en 169; .... „ - 1400. daarboven ƒ 40, verkocht.
Twee Huizen enz., als voren, 15/170, 171; „ - 1750, daarop verkocht.
Een Huis enz., o/z. Oppert, 6/48; ...... „ - 5600.
Zes Huizen enz., met Tuin en Open Grond, o/z. van de Crispijnlaan, 15/180 tot 180[5]; geveild als volgt:

Huis 15/180, trekg. ƒ1675.	Huis 15/180[3], trekg. ƒ1325.
Huis 15/180[1], „ - 1350.	Huis 18/180[4], „ - 1325.
Huis 15/180[2], „ - 1300.	Huis 15/180[5], „ - 1360.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam.

BATAVIA, voor Passagiers en Goederen, het extra snelzeilend nieuw gekoperd Clipper-Fregatschip Noord-Brabant, kapit. J. C. W. Loos, voorzien van uitstekende Inrigtingen voor 1ste en 2de klasse Passagiers, ruime hutten voor Familiën, Badkamer enz. enz. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co. en Vlierboom & Suermondt.

BATAVIA en SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het nieuw gebouwd ijzeren Clipper-Fregatschip Cornelia, kapit. N. N.; hebbende uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheeps-Doctor. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co. en Vlierboom & Suermondt, te Rotterdam, en de Coningh & Co en Heyman & Schuurman, te Amsterdam.

BATAVIA en SAMARANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. Barkschip Nederland, kapit........ Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

BATAVIA en SOERABAIJA, het Nederl. Barkschip S. van Heel, kapit. D. H. Dietz. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

BELFAST, het Nederl. Galjootschip Janna Lukkina, kapit. A Bontekoe. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

BOSTON, het Nederl. snelzeilend Brikschip Leda, kapit. H. Fortman; vertrekt spoedig na arrivement. Adres bij Wambersie en Zn.

BREMEN, het Ned. Schip Leentje Dost, kapit. F. G. Rasker. Adres bij Seeuwen & Co.

DUBLIN, het Engelsche Schoonerschip Elisabeth Lewis, kapit. John Lewis A. I.; vertrekt 8 October. Adres bij Hudig en Blokhuyzen.

GENUA, het Nederl. Galjootschip Martha, kapit. J. J. Scherpbier. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

GIBRALTAR en MALTA, het Nederl. Schoenerschip de Hoop, kapit. J. Manneken. Adres bij Seeuwen & Co.

HAMBURG, het Nederl. Schip Twee Gebroeders, kapit. R. B. Slankenberg. Adres bij Seeuwen & Co.

LISSABON, het Nederl. Galjootschip Kleinkinderen, kapit. G. de Jong. Adres bij Seeuwen & Co.

NEW-YORK, het Mecklenb. Fregatschip Henny, kapit. H. Ohlerich; vertrekt spoedig. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Bremer Barkschp Schiller, kapit. C. Bahr; vertrekt 10/15 October. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Pruissisch Barkschip Johann Martin, kapit. August Muller; vertrekt 25 October. Adres bij Wambersie & Zoon.

NEW-YORK, het Hannoversch Barkschip Blanche Marie, kapitein G. Haesloop. Vertrekt 5 November. Adres bij Wambersie & Zoon.

PADANG, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het Nederl. gekoperd Barkschip Maria Magdalena, kapit. J. H. Willenbrink; vertrekt spoedig. Adres ten kantoren van Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam & Smeer.

PADANG, het Nederl. Barkschip Koning Willem III, kapit. J. J. Kilian. Adres bij de Bevrachters 't Hoen, Hudig & Co. en de Cargadoors Hudig & Pieters.

SAMARANG (direct), het Nederl. Barkschip St. Jan, kapitein P. Lommerse. Adres bij Hudig & Blokhuyzen en Kuyper, van Dam en Smeer.

SINCAPORE en HONGKONG, voor Goederen en Passagiers, het geheel op zeilage nieuw gebouwd gekoperd Nederl. Clipper-Barkschip Ellina, kapit. A. F. Lammerts. Adres bij de Cargadoors P. A. van Es & Co. en Vlierboom & Suermondt, te Rotterdam, en de Coningh & Co. en Meijer, Ortmann & Co., te Amsterdam.

SOERABAIJA (direct), het nieuw gebouwd Nederlandsch gekoperd eerste klasse Clipper-Barkschip Marie, kapit. H. G. Biesthorst. Adres ten kantoren van Kuyper, van Dam & Smeer en Hudig & Blokhuyzen.

TRIEST, het Nederl. Schoenerschip Jan Smit, kapit. G. G. Boon Gz. Adres bij Kuyper, van Dam en Smeer.

TRIESTE, het Nederl. Schoenerschip Otto, kapit. H. O. Sap. Adres bij Kuyper, van Dam & Smeer.

Beursberigten.

Rotterdam 7 October.

			l.k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{13}{16}$	$63\frac{7}{8}$	$63\frac{7}{8}$
„	dito dito 3	„	$76\frac{7}{8}$		
„	dito dito 4	„	$100\frac{1}{8}$		
„	Pand-Brieven $4\frac{1}{2}$	„	99		
„	Handel-Maats.	„	$141\frac{1}{4}$	resc.	
„	Ad. Rott. Bank	ƒ	$97\frac{1}{4}$		
„	Intern. Bank.		$97\frac{1}{2}$	$97\frac{5}{8}$	
Portugal	Oblig. 1856/62. 3	„	$47\frac{3}{8}$	$47\frac{1}{2}$	$47\frac{1}{2}$
Rusland	Obl. bij Baring. $4\frac{1}{2}$	„	$89\frac{1}{4}$		
„	Spw.-Aand...	„	199		
Oostenr...	Obl. in Metall. $2\frac{1}{2}$	„	$32\frac{9}{16}$	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{5}{8}$
„	dito dito 5	„	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{9}{16}$	$63\frac{1}{2}$
„	d.° Nationale. 5	„	$68\frac{3}{4}$	$68\frac{7}{8}$	$68\frac{13}{16}$
„	Priorit. Loten.	ƒ	143		
Venez....	Obl......... 6	„	59		
„	dito 1	„	$12\frac{7}{8}$		
Grenada..	Afgest. ...... $1\frac{1}{2}$	„	$9\frac{5}{8}$		
Mexico...	Obl......... 3	„	42	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{5}{16}$
„	Cert. Coup.....	ƒ	$13\frac{1}{8}$	$13\frac{1}{2}$	$13\frac{1}{4}$
Griekenl..	Coupons.......	ƒ	$5\frac{7}{16}$		
Turkije...	Binnenl..... 6	„	$49\frac{1}{2}$	$49\frac{3}{4}$	$49\frac{5}{8}$
Vereen. St.	losb. 1882.. 6	„	$71\frac{3}{4}$		
„	Obl......... 5	„	$70\frac{3}{8}$		
„	Geconfed.... 8	„	33	$33\frac{1}{4}$	33
Ohio.....	Atlantic..... 7	„	$67\frac{1}{8}$		

Op lagere buitenlandsche merken van heden verkeerde de beurs voor sommige fondsen in ongunstige stemming. In Mexikanen en Turken was de handel geanimeerd, bij vermindering van prijs, terwijl Portugesche en Oostenr. eenige vooruitgang in koers aantoonen.

Het Committé der Effecten-Handelaren,
A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: Oostenr., Oude Metall., 5 pc., $63\frac{5}{16}$; dito Nat, 5 pc., $68\frac{5}{8}$; Prior.-Loten, ƒ 142. Gren., Gest. Uitg., $9\frac{5}{8}$. Mexico, 3 pc., $41\frac{7}{8}$, 42, $41\frac{3}{4}$. Equad., Landwarr., 9. Grieken, 5 pc., $35\frac{3}{8}$. Turken, 6 pc., $49\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$.

Parijs 6 October.

Frankrijk 3 pc. a cont. 67.75; dito op ultimo 67.75; dito $4\frac{1}{2}$ pc. a cont. 95.95; dito op ultimo —; Fr. Bank-Actien 3300; Crediet Mobilier 1172.50, 1177.50; Noorder Spoorweg 990, 985; Fr. Oostenr. Spoorw. 407.50, 410. Russ. Spoorw. —; Italië 5 pc. 73.60. Spanje 2 pc. —; dito Binnenl. 3 pc. $51\frac{1}{4}$; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Nieuwe $52\frac{1}{4}$; dito Passive —.

Met zeer weinig handel vertoonde zich echter einde beurs een williger stemming.

Weerkundige Waarnemingen op 7 October 1863. — 8 uur v. m.

NAMEN der PLAATSEN.	BAROMETER te Maastricht en verschil.	WIND. rigting.	WIND. kracht.	TEMPERATUUR.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millim.			*Celsius.*		
Hartlepool......	+ 14. 0	O.	—	+ 12. 2	koud.	ruw.
Groningen......	+ 3. 4	N.O.t.O.	0	+ 11. 9	—	
Helder.........	+ 3. 5	O.t.N.	6	+ 11 9	—	
Yarmouth	—	O.Z.O.	harde wind.	—	—	
Vlissingen	— 1. 0	Z.O.t.O.	8	+ 12. 4	—	—
Maastricht......	754 2	N.	2	+ 13 2	—	
Portsmouth.....	— 1. 3	Z.	—	+ 12. 8	zware wolken.	gewoon.
Plymouth.......	— 5 3	Z.t.W.	gewone bries	+ 11. 1	betrokken.	ruw.
Havre	— 1. 7	O.Z.O.	„	+ 14. 0	„	slecht water.
Parijs..........	— 4. 0	O.Z.O.	5	+ 12. 2	„	-
Brest	— 7. 1	W.	0	+ 9 4	„	hol.

Alzoo grootste verschil in Nederland H 4. 5 V; generaal idem Ha 21. 1 B.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (Z.O.)
Aangekomen.
7 oct. *True Abstainer*, Martindale, Eyemouth
Vertrokken.
Francina Willemina, v. Winkel, Batavia
Johannes, Rademakers, Hellevoetsluis
Equal Rights, Keller, d.°

Hellevoet *Aangek.*
7 oct. *Jeune Paul*, Salion, St. Brieux
Henry Cotes, Patterson, Newcastle
Anna Maria, Schep, d.°
Perseverance, Dyble, d.°
Jane & Margaret, Corbitt, d.°
Echo, Mordey, Sunderl.
Little Dorrit, Jennings, Boness
Jane Miller, Amiss, Burnt Island
Abba, Jerne, Middelfahrt
Nordenskiold, Jacobsen, Riga
Saphir, Pedersen, d.°
Urda, Meling, Libau
Carl, Streifert, Koningsb.
Johannes, Rademakers, Brouwershaven
Equal Rights, Keller, d.°
Vertrokken.
Wilhelmina, Wiersma, Macassar
Karel August, Meermans, Padang
Tjetska, Doewes, Triëst
Verwisseling, Boon, d.°
Earl of Auckland (st.), Londen
Swallow (st.), Hull
Graceful, Fletcher, Newc.
de Vrede, van Rijn, d.°
Regent, White, d.°
Highlander, Bell, d.°
Teazer, Longster, d.°
New Fair Trader, Bunn, d.°
Cadmus, Jay, d.°
Touch-me-not, Salt, d.°
Cornelia, de Jager, d.°
Arendina Jacoba, Menses, d.°
(O. ten N.)

Brielle (O.Z.O.) *Aang.*
7 oct. *Waterloo* (s), Londen
Amicitia (st.), Bergen
Vertrokken.
7 *Larive*, Scholwerth, Londen
Seahorse (st.), Hull
Colletis (st.), Goole
Gem, Taylor, Stockton
Countess of Zetland, Howes, Seaham
Margaret & Eliza, Sanson, Dundee
Drie Gebroeders, Prins, avontuur
Folina, Müller, d.°
Christina Johanna, Stuitje, d.°
Wendelina, Mulder, d.°

Maassluis (Z.O) *Vertr.*
7 oct. *Alecto*, Nickle, Newc.
Francoeur, Josse, Sunderl.

Texel *Aangekomen*
6 oct. *Lubbina*, Hazelhoff, Londen
Jane, Stroud, Newcastle
Conqueror, Sanderson, Sunderland
Jennett, Roach, Sunderl.
Zenith, Booker, d.°
Paul & Marie, Riedel, Dantzig
Heinrich, Jacobsen, Hudikswall
Cort Sivertsen Adler, Hansen, Frederikstad
Preciosa, Thomsen, Drammen
Hebe, Storm, Newcastle
Frithiof, Helgesen, Hudikswall
7 *Apollonia*, Schuurman, Kust v. Guinea
Magnet (st.), Londen
Rover, Hall, Sunderland
Soeskummeren, Lorentzen, Frederikst.
Alfen, Tonnesen, Dramm.
Penelope, Eliassen, dito
Vertrokken.
Jantina Alida, Piebes, Livorno
Reine des Flots, Groumelec, Bordeaux (als bijlegger)
Jeune Prosper, Michondart, Nantes
Jeune Euphemie, Robert, Duinkerken
7 *Wilh. & Henriëtte*, de Boer, Monte-Video
Time is Money, van Lessen Balsters, Triëst
Economie, Leicher, Messina
Zeemeeuw, v. d. Meer, Napels
Johanna, van der Baan, Livorno
Maria Anna, de Jong, Genua
Belen, Enrique, Gijon
Thetis, Frage, Boness
Eric, Hendricksen, Frederikstad
Zr. Ms. st. *Zeeland*, Vlissingen

Vlie *Aangekomen*
5 oct. *Nora* (st.), Londen
Vertrokken.
4 *Gretchen*, Grothaus, Riga
Forenede, Lindtner, Stavanger
Susanna, Middel, avont.
—o—

Buenos-Ayres *Aang.*
17 aug. *de Zwaan*, Riedijk, Middelburg
Vertrokken.
11 *Lessing*, Meentzen, Holland
20 *Havana Packet*, Harken, Oost-Indië

Monte-Video *Vertr.*
16 aug. *Catharina Cornelia*, Astuling, Patagonië
Antje, Mulder, d.°

Palermo *Aangekomen*
26 sept. *Cornelia* (st.), Wilkens, Messina

Alicante *Aangekomen*
24 sept. *Maria Jeannette*, Sloot, Newcastle

Gibraltar *Zeilklaar*
28 spt. *Pomona*, Haddeman, Villanova

Queenstown *Aang.*
6 oct. *Elsina*, Brouwer, Ibraïla

Waterford *Vertr.*
4 oct. *Petronella*, Wirtjes, Liverpool

Liverpool *In lading*
5 oct. *Jeltina*, Mulder, Alexandrië
Uitgeklaard.
Zuma, Mooi, Dordrecht

Holyhead *Binneng.*
5 oct. *Penelope*, Roberts, Whitehaven n. Rott.
William VI, Llewellyn, d.° n. d.°
J. Stonard, Heron, d° n. d°

Gloucester *Vertr.*
5 oct. *Gezina*, de Boer, Cardiff

Jersey *Aangekomen*
30 spt. *Masonic*, Good, Rott.

Falmouth *Aangek.*
6 oct. *Harraseeket*, Waite, Akyab
Vertrokken.
5 *Harmonie*, Both, (v. Galatz) Glasson Dock

Portland *Binneng.*
4 oct. *Law Ogilby*, Jones, Rott. n. Swansea

Londen *Aangekomen*
6 oct. *Engelina*, Konter, St. Petersburg
In lading.
Helena, Diepenbroek, Stettin

Grangemouth *Aang.*
5 oct. *Jane Hughes*, Garrod, Rotterdam

Dundee *Aangekomen*
3 oct. *Isabella*, Bain, Rott.

Aberdeen *Aangek.*
5 oct. *Eureka*, Deas, Wick n. Rotterdam
Vertrokken.
4 *Jane*, Mackie, Rott.

Wick *Vertrokken*
3 oct. *Eureka*, Deas, Rott.
Jenny, v. Wijk, Stettin

Peterhead *Vertr.*
3 oct. *Sailor*, Brown, Rott.

Boness *Aangekomen*
4 oct. *Alarm*, Vince, Rott.
Vertrokken.
4 *Osprey*, Rawson, d.°
Competitor, Cuckow, d.°

St. Davids *Vertr.*
5 oct. *Clemens*, Meuldijk, Middelburg

Antwerpen *Vertr.*
5 oct. *Theresia*, Wekenborg, Triëst

Leer *Aangekomen*
3 oct. *Onrust*, Mudder, Amsterdam

Hamburg *Aangek.*
6 oct. *Thedina*, Beerthuis, Amsterdam

Gluckstadt *Aangek.*
5 oct. *Anna*, Kuper, Amst.

Cuxhaven *Vertr.*
5 oct. *Harmonie*, Tunteler, Kaap Haïti

Bremerhaven *Vertr.*
5 oct. *Jacoba Gezina*, de Vries, Dantzig
Catharina Annechina, Alberts, Rotterdam
Geerdina, Arends, Amst.

Stolpmunde *Aangek.*
27 sept. *Twee Gezusters*, Drewes, Husum
29 *Concordia*, de Groot, Stettin
3 oct. *Ida*, Lukje, Sappemeer

Dantzig *Aangekomen*
4 oct. *Elisabeth*, Nepperus, Termunterzijl
Gironde (st.), Kroonstad

Pillau *Aangekomen*
3 oct. *Alida*, Oorburg, Newc.
4 *Jantina Roelfina*, Broekema, Londen
Margaretha Meijering, de Jonge, Bremen
Pietronella, de Vries, Hamburg
Vertrokken.
4 *Margaretha Hendrika*, Datema, Rotterdam
Anna Paulowna (s), Amst.

Memel *Aangekomen*
30 spt. *Concordia*, Speelman, Londen
3 oct. *Mercurius*, Oldenburger, Amsterdam
Drie Gezusters, Boswijk, Harlingen

Helsingfors *Vertr.*
19 sept. *Reintje*, Teensma, Amsterdam (passeerde 1 oct. de Sond)

Stockholm *Aangek.*
29 sept. *Henriette*, Wever, St. Petersburg

Aarhuus *Vertrokken*
30 sept. *Activ*, Michelsen, Amsterdam

Kopenhagen *Gepass.*
5 oct. *Hippel* (st.), Amst. n. Koningsbergen

Elseneur *Gepass.*
1 oct. *Willem*, Gollards, St. Pet. n. Amsterdam
Anna, Hoetjer, dito naar de Maas
Fenna, Coerkamp, Dantzig n. Londen
Martha, Nieboer, dito n. Zwolle
2 *Gesina*, Ricks, Riga n. de Noordzee
Dankbaarheid, Potjer, St. Pet. n. Schiedam
3 *Gentleman*, Durow, Dantzig n. Dordrecht
Grietje Koens, Kuiper, St. Pet. n. de Noordzee
Niessina Schuringa, Stroobos, Dantzig n. Harlingen
Aurora, Stuit, Riga naar Antwerpen
Janna Meijer, Datema, Amsterdam n. Dantzig
Hendrika, Plukker, naar de Oostzee
Spruit, Pott, n. dito

Fredrikshavn *Aang.*
1 oct. *Peter*, Hansen, Amst. n. Kopenhagen

Holtenau *Gepass.*
1 oct. *Roelfina*, Prins, Dantzig n. Bremen
2 *Johanna Wilhelmina*, Oosterhuis, Stolpm. n. Dordrecht
Roelf. Johanna, Drewes, Wismar n. de Maas
3 *Christian*, Schoer, Stolpm. n. Dordrecht
Vr. Charlotte, Noordenbos, Rugenw. n. dito
Zwerver, Ates, Koningsb. n. Groning.

Rendsburg *Gepass.*
1 oct. *Anna Eliza*, Lukje, Dantzig n. Amsterd.
Antina, Schoon, Amsterdam n. Aarhuus
2 *Froukje*, Faber, Dantzig n. Dokkum
Vr. Hillechina, Joosten, Stolpmunde n. Amst.
3 *Domina Geertina*, Wolters, Tonningen n. de Oostzee
Alida, Kroon, Stolpm. n. Amsterdam
Cath. Luitgarda, Stuitje, Dantzig n. Zwolle
Weldaad, Lukkien, dito n. Bremen
Marie, Stein, Amst. n. Stettin
Sika, Venema, Dokkum n. Kopenhagen
Twee Gezusters, Meijer, Hartlep. n. Sleeswijk
—o—

Amsterdam 7 oct. De Noordsche brik *Mathilde*, kapit. Knudsen, van Lulea met planken n. Caen is, volgens telegram van Texel dd. 6 dezer, aldaar dien morgen gestrand, doch het volk gered; de lading wordt geborgen.
—o—

Gepraaid:

19 julij, op 37° NB., de Deensche brik *J. C. Simony*, kapt. Kofoed, v. Rotterdam naar Singapore.

13 aug., op 35° ZB. en 21° OL., de Ned. bark *Provident* (?), v. Batavia n. Amsterdam.

20 sept., op 45° 10′ NB. en 33° 20′ WL., *Sara Elizabeth*, Kuyper, van New-York n. Amsterdam.
—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 8 oct.: 1ste getijde 0 ure 4 min.; 2de get. 0 ure 28 min.

Arnhem. Waterhoogte 7 oct. 1.80 el (gev. 10 d.)

Keulen. Rijnhoogte 7 oct. 8 voet $5\frac{1}{2}$ d. Rijnl. (gevallen $3\frac{1}{2}$ d.)
—o—

Vertr. Passagiers.

Van **Helvoetsluis:** Naar Padang, per *Karel August*, kapit. Meermans: twee heeren Palm.

Van **Brouwershav.:** Naar Batavia, per *Francina Willemina*, kapit. van Winkel: de heeren Lastdrager en zoontje, en Ingram.

Cargalijsten.

Amsterdam.

ALICANTE, Jantje Nanninga, Meihuizen. — 273 p. Matten, W. van Diepen Jr.; 197 p. dito, J. Rebel en Co.; 120 p. dito, Klater; 301 p. Zoethout, Order.

KONINGSBERGEN, Arendina Catharina, Leeuwes. — 2148 sch. Lijnzaad en 912 sch. Tarwe, Order.

BREMEN, Hendrika, Bakker. — 80 b. Rijst, Lind en Froger; 34 b. dito, W. Neije; 20 b. dito, Meulman en Co.; 8 b. Waid, J. W. Vissering; 962 b. Rijst-afval, 23 v. Honig, 20 v. Appelen en 5 v. Potasch, Order.

Amsterdam 7 October.

				l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl., ..	Werk. Schuld	2½	pCt.	63½	63 11/16	63 9/16
"	dito dito	3	"	76½	76⅝	76⅝
"	dito dito	4	"	99⅞	100	
"	O.-I. Leening	4	"			
"	Amort. Synd.	3½	"	93¾		
"	Hand. Maats.		"	140⅞	141¼	141
"	Holl. Spw....		"	111⅛		
"	Rijn Spw....	4½	"	108½		
België, ..	Cert. *Rothsch.*	2½	"	56¼		
Spanje...	Buitenlands..	2½	"	48¾	48⅞	48⅞
"	dito	3	"	54¾		
"	Binnenlands.	3	"	51¾		
"	Amort. Schuld	......				
"	Bew. v. Coup.	......				
Portugal,	Obligatiën...	3	pCt.	47 15/16	48	
"	dito 1856/62.	3	"	47½	47⅝	47⅝
"	dito 1863....	3	"	47⅛		
Rusland,	Ob. *Hope en C.*	5	"	102⅛	102¼	102¼
"	dito 1828/29..	5	"	100¾		
"	Cert. 1831/33	5	"			
"	d.° 1840.....	4	"			
"	2/3/4e Leen..	4	"	76		
"	Cert. 5e Serie.	5	"	84		
"	d.° 1855, 6e S.	5	"	90¼	90 5/16	90 5/16
"	d.° te Lond.	3	"	57⅝		
"	N. Leen. 1862	5	"	89¾		
"	Inschr. v. Ass.	6	"			
"	Cert. v. dito..	6	"			
"	Spw.-Actien.	5	"	198	198½	198¼
Polen, ...	Aand. 1835..		"	159		
"	Oblig.......	4	"	73¼		
Pruissen,	Oblig. 1859..	5	"	102¾		
"	Aand. 1854..	3½	"			
Oostenr.,	Ob. *Goll en C.*	5	"			
"	d.° dito	4	"			
"	d.° Met. Oude	5	"	63 5/16	63 7/16	63⅜
"	d.° Metalliek.	2½	"	32⅝	32 7/16	
"	d.° N. te Ams.	5	"	85⅛	85¼	
"	d.° Nat. Met..	5	"	68 9/16	68¾	68 11/16
"	W. Ad. £ 250	4	"	255		
Brazilië,	1824 £ 100..	5	"	99½	99⅝	99½
Equador,	Oblig. 1855..	1	"	15⅝		
Venez., ..	Obligatiën...	2	"	24½	25 1/16	24⅝
"	Uitgestelde..	1	"			
Grenada,	Obligatiën...	2	"			
"	Gest. Uitgest.		"	9½	9⅝	
Mexico...	Obligatiën...	3	"	41 11/16	42⅜	42⅛
Illinois	....	7	"	80 13/16	80⅞	

O.-Ind. Spw., 4½ pc., 101; Rijn Aand. (Shares) volgef., 265; Centraalm., Oblig., 128,, ½, ¼. België, Cert. Adm. Belg. Bank, 2½ pc., 56. Rusland, Cert. bij Hope en Co. 1860, 4½ pc., 91⅝; Spw.-Actien, 4 pc., 175½; Hypoth., 4½ pc., 74½, ⅞, ⅝. Oostenr., Weener Bank-Act., 3 pc., 828, 829, 829; dito Aand. 1860, 5 pc., 528, 528½, 528; Fr. Oostenr. Spw.-Oblig. bij Hope, ƒ 124¼, ½; Oostenr. Loten 1858, 141, ½. Italië, Cert. en Inschr., 5 pc., 67½; dito bij L. en B. en Burl. en Zn., 68½. Denem., Oblig. te Londen, 4 pc., 89. Brazilië, Geldl. 1852/60, 4½ pc., 91¼. Grenada, Gest. Werkel., 15⅝, ⅞, ¾. Mexico, Bewijz. Coup., ƒ 12, 13. Philad. bij Hope en Co., Lr. A. 82½; dito Lr. B, 90. Illinois, Spw.-Aand., 80, 80½, 80. Galvest., Spw.-Oblig., en dito Stellen, 8 pc., 28¾. Vereen. Staten, 5 pc., 69, ¾, ⅝; dito 6 pc., 75⅛, ¾, ⅝; dito loab. 1882, 6 pc., 70½, 71¼, 71; dito Geconf., 8 pc., 32, 33. Turkije, Oblig. 6 pc., 49½, 15/16, ¾; dito Cert. te Amst., 6 pc., 141. Griekenl., Obl., 5 pc., 35½, ¾, 9/16; dito Coup., 5⅝, ½.

Belening — Prolongatie 4, Disconto 3 pc.

Bij eenigen handel in Integralen waren Holl. fondsen zeer gedrukt. Vreemde effecten werden insgelijks tot meer of minder verlaagde prijzen verhandeld, onder den invloed van de lagere Parijsche en Londensche noteringen, waardoor vooral Oostenr., Grieksche, Turksche en Mexik. waren aangedaan; de beide laatsten, waarin de omzet zeer levendig was, hebben zich later iets hersteld. Voorts waren van Russen de 4½ pc. 1860 ongeveer ½ pc. lager. Vereen. Statenleeningen zijn door belangrijke aanvoeren en ook deels door plaatselijke verkoopen op de ongunstige New-Yorksche beursnotering verder gedaald en bleven ten gevolge van de vele aanbiedingen, alzoo weer aanmerkelijk lager dan gisteren. Overigens waren van de anderen nog vooral Venez. zeer aangeboden en lager in prijs.

Laatste prijzen ten 5 ure: Oostenr., Metall., 5 pc., 63 7/16; dito Nation., 5 pc., 68¾. Mexico 3 pc. 42⅛. Turken, 6 pc., 49¾.

OFFICIELE WISSELKOERSEN.

ROTTERDAM 7 October.

		per		
Londen......	disc. 4 %	£ 1............	op 3/m.	ƒ 11.70
			" 2/m.	" 11.74
			" kort	" 11.85
Parijs........	" 4 %	fr. 100.........	" 3/m	" 46.35
			" 2/m	" 46.50
			" kort	" 46.85
Antwerpen.	" 4 %	fr. 100.........	" 3/m	" 46.20
			" kort	" 46.60
Hamburg...	" 3½ %	M. B. 40........	" 3/m.	" 34.95
			" 2/m.	" 35.05
			" kort	" 35.20
Bremen......	" 6 %	Ls. d'or Th. 100.	" 3/m.	" 190.—
Berlijn.......	" 4 %	Th. 100.........	" 3/m.	" 173.50
			" kort.	" 175.25
St. Petersb..	" 6 %	Rs. 100.........	" 3/m.	" 180.—
Frankf. a/M.	" 2½ %	s. w. fl. 100....	" 3/m.	" 99.15
			" kort.	" 99.80
Augsburg...	" 3 %	s. w. fl. 100....	" 3/m.	" 98.75
Weenen.....	" 5 %	o. w. fl. 100....	" 3/m.	" 103.50
Triest........	" 5 %	o. w. fl. 100....	" 3/m.	" 103.25
Venetië......	" 5 %	o. w. zilver fl. 100	" 3/m.	" 112
Livorno......	" 5 %	Ls. 100.........	" 2/m.	" 46.15
Genua.......	" 5 %	Ls. 100.........	" 2/m.	" 46.15
Napels.......	" 5 %	Ls. 100.........	" 2/m.	" 46.15
Lissabon.....	" 5 %	Crs. 40.........	" 3/m.	" 41

Discompto van Wisselbrieven 3 %, van Promessen 3½ %.

AMSTERDAM 7 October.

2 Maanden.			Zigt.		3 Maanden.			Zigt.	
Londen...	11.75	g	11.85	g	Madrid...	240	g	—	g
Parijs......	55¾	g	56 3/16	p	Cadix......	240	g	—	g
Bordeaux.	55½	g	—	g	Sevilië....	237	g	—	g
idem ½/m.	55¾	g	—	g	Bilbao.....	237	g	—	g
Hamburg.	35	g	35 3/16	g	Lissabon..	41½	g		g
Genua....	46	g	—	g	Porto......	41½	g	—	g
Livorno...	46	g	—	g	Petersb. ..	179	g	—	g
Napels.....	46	g	—	g					

6 Weken.			Zigt.		6 Weken.			Zigt.	
Weenen..	102½	g	—	g	Frankfort.	99¼	g	—	g
Augsburg	99	g	—	g	Rotterd...	⅛			

Handelsberigten.

Amsterdam 7 October.

Granen. Tarwe in één doen: 131 ℔ witbonte Pools. ƒ 300. Rogge bij partij iets lager, bij gerijven onveranderd: 120 ℔ Taganrog ƒ 178 bij partij; 121 ℔ Galatz ƒ 185; 121 ℔ Petersb. ƒ 192. Op levering ƒ 2 a 3 hooger: Oct. ƒ 164, 165; Nov. ƒ 166; Maart en Mei ƒ 172, 173. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

Zaden enz. Raapolie op 6/w. ƒ 41; vlieg. ƒ 39½; 1 Mei ƒ 40⅞, 40½, 40⅜; 1 Nov. ƒ 39⅞, 39½; 1 Dec. ƒ 39⅞. Lijnolie op 6/w. ƒ 48½; vlieg. ƒ 47½; 1 Maart, April en Mei ƒ 40; 1 Nov. ƒ 44⅞; 1 Dec. ƒ 43. Hennepolie op 6/w. ƒ 49½; vlieg. ƒ 48. Raapkoeken per 1040 st. ƒ 70, 75. Lijnkoeken per 104 st. ƒ 10, 13.

Vetwaren. Petroleum ƒ 40 per 100 kilo in cons. Robbentraan ƒ 50. Levertraan, bruine ƒ 60, blanke ƒ 75. Rondvisch per 50 Ned. ℔ ƒ 15½. Ansjovis 1863r ƒ 18 a 20, 1861r ƒ 16, 1860r ƒ 8½, 1859r ƒ 4½, 1858r ƒ 4.

Vee. Kalveren 1ste kwal. ƒ 50 a ƒ 70, 2de kwal. ƒ 40 a ƒ 60, 3de kwal. ƒ 30 a ƒ 50. Schapen ƒ 20 a ƒ 28. Varkens 38 a 42 c. per Ned. ℔.

Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit Liverpool van heden:

Katoen. Zeer vaste markt en de stemming iets hooger; afgedaan 6 a 8000 b.

Rotterdam 7 October.

Indigo. De heden door de NHM. te Amsterdam gehouden veiling van 557/2 k. Java, is afgeloopen als volgt:

Kist.	Sort.	118 Koopen Java INDIGO. — 467 pic.	Waarde Voorjaar 1864. Cents.	Afloop. Cents.
10	A	bruin en ord. rood violet tot goed rood.	350 - 480	325 - 430
13	AA	ord. rood en bruin tot mooi en g. r. viol.	460 - 680	410 - 440
106	G	schraal en hard tot br. viol. en ord. viol.	320 - 485	315 - 460
317	B	ord. r. viol. en viol. tot g. r. viol, en viol.	500 - 600	470 - 600
22	CC	mooi violet en mooi rood violet......	610 - 650	610 - 660
19	BB	dof rood viol. tot goed rood viol. en viol.	610 - 650	620 - 670
19	F	ord. tot g. r. viol. dof en br. en gem. br.	320 - 490	355 - 455
51	O	te oneg. of te ger. om bij sort. te voegen.	—	—
557		**Alles verkocht.**		

Afloop der Particuliere veiling, 201 Kisten Java INDIGO.

18 Kist. Sort. A, taxatie 370 - 470 cts. Verk. 18 Kist. 310 - 400 cts.
5 " " AA, " 425 - 530 " " 5 " 420 - 520 "
48 " " G " 400 - 480 " " 39 " 370 - 475 "
109 " " B " 500 - 610 " " 58 " 485 - 650 "
4 " te onegaal voor eenige sortering " 4 " — "
17 " uit de hand............ " 17 " diverse.

De kooplust was het meest voor de goede en mooije soorten; de ordinaire en harde kwaliteiten gingen niet zoo coulant.

Schiedam 7 October.

Gist. De prijs is tot nadere aankondiging op 30 c. per Ned. ℔ bepaald.

Moutwijn per Ned. Vat zonder Fust ƒ 11. —.
Jenever " " " " " " 16.50.
Amst. Proef " " " " " " 17.75.

Zonder de belasting.

Spoeling per Ketel . . . . " 0.80.

Groningen 6 October.

Granen, Zaden enz. N. Roode Tarwe was in de beste soorten tot vorige prijzen wel te plaatsen, maar afwijkende soorten gingen traag van de hand en nog al iets onverkocht gebleven; Witte bijna niet aan. 123 a 130 ℔ N. Ommel. Roode ƒ 6 85, 6.95 a 7, 7.65, 7.75; 123 a 130 ℔ N. Oldam. dito ƒ 6.70, 6.80 a 7, 7 50, 7.60; 123 a 130 ℔ N. Roode Smet ƒ 6.40, 6.50 a 7.20, 7.30. Rogge alleen tot vorige prijzen aan gebruikers slepend afgegaan. 113, 116 a 120 ℔ N. Inland. ƒ 5.70, 6 a 6.30; 120 ℔ Pruiss. ƒ 6.10. Boekweit weinig ter markt en meer gevraagd, waardoor de prijzen 10 c. verhoogd zijn. 107 a 110 ℔ N. Grijze Zand ƒ 4.55 a 4.95; 107, 110 a 113 ℔ N. Zwarte Zand ƒ 4.50, 4.90 a 5.30. Gerst schaarsch ter veil en van benoodigden 10 c. meer bedongen. 93 a 99 ℔ N. Winter ƒ 4.10, 4.15 a 4.75, 4.80. Dikke Brouw Haver zeer gezocht en hooger verkocht; Witte Voer bijna niet aan en Zwarte Voer weinig ter veil, waarvoor even als voor jarige iets meer besteed is. 78 a 85 ℔ N. Dikke Brouw ƒ 3.05, 3.10 a 3.45, 3 50; 62 a 68 ℔ N. Witte Voer ƒ 2.30 a 2.70; 68 a 72 ℔ N. Zwarte Voer ƒ 2.60 a 2.75; 78 ℔ Zwarte Voer ƒ 3.15. Paardenboonen in de puikste soorten gevraagd, afwijkende moeijelijk te plaatsen, zijnde naar deugd van ƒ 5.25 tot 5.90 verkocht. Gort tot vorige prijzen iets meer in omgezet. Koolzaad werd algemeen hooger gehouden, doch weinig in omgegaan, het beste Ommelander ƒ 12 60 a 12.90, het beste Oldammer ƒ 12.25. Geel Mostardzaad minder begeerd. Raapolie ƒ 38. Lijnolie ƒ 46.50.

Londen 6 October.

Suiker De markt is zeer willig gestemd, belangrijke omzettingen hadden plaats tot eene nieuwe verhooging van 6 a 1/, en er zoude nog meer zijn omgegaan als vele houders niet belangrijk hoogere prijzen gevraagd hadden. Van W. I. werden 2435 v. afgedaan. 4600 m. oude gekl. Manilla 32/6, 350 kranj. slap grijs Java bedongen 34/, 6000 z. Mauritius bedongen 32/9 a 33/6 en voor Crystals 40/, 8000 z. nieuwe Manilla 33/, 20,000 z. 33/3. Geraff. insgelijks beter in prijs, bruine lompen 44/6. **Rum.** Mooije Demerary 1/7. **Koffij** flaauw. **Thee.** In veiling werden 12,000 k. afgedaan, waarvan 4950 k. tot vorige prijzen verkocht zijn, alleen was Flowery Pecco iets lager. **Rijst** stil; Bengal good midd. wit 12/3 a 12/4½, Rangoon ex schip 9/. **Metalen.** IJzer. Schotsch Giet- 62/6. Tin in een doen, Straits 115/6 a 117/. **Oliën.** Lijn- stil 42/9, Raap- flaauw 41/6 a 42/, Patent- 45/, Cocos- met meerder handel 45/ en 47/ a 48/, Palm- vaster 37/6 a 38/, Petroleum 2/3½ a 2/4, Ruwe £ 20.10/ a 21, Terpentijn- stil 69/, op levering 68/. **Talk** vast, oude 44/, nieuwe tot ult.° Dec. 45/3, Jan./Maart 45/6 a 45/9, Maart 46/.

Liverpool 5 October.

Suiker met veel vraag tot eene verhooging van 3 d. Mauritius Syrups 31/, Manilla gekl. 20/ a 20/6, ongekl. zeilende 17/. Melassen 3 d. hooger, Antigua 17/. **Rijst** met meerdere vraag, goed midd. wit Bengal 12/6, Ballam 9/, Necranzie 9/6. **Asschen.** Pot- 30/ a 30/6. Parel- 33/. **Zwavel.** 3a. £ 6.10/, goede 2a. £ 6.17/6 a 7. **Reuzel** 40/ a 41/. **Petroleum** stil. **Harst.** Fransche 29/ a 30/, zwarte 24/. **Terpentijn.** Amerik. 85/ a 90/.

Antwerpen 6 October.

Granen flaauw. **Oliezaden** stil; Zeeuwsch Koolzaad ƒ 16 a 16½; Riga Zaai Lijnzaad fr. 49 a 50. **Huiden.** Gedr. B.-A. Ossen- 57½ c., dito Mataderos dito 56¼ c., gez. B.-A. Ossen- 27¾ c., dito Uraguay Ossen- 30½ a 31 c. **Petroleum** onveranderd. **Reuzel.** Amerik. ƒ 25.

Havre 5 October.

Katoen vast, prijzen vooruitgaande. **Suiker** met belangrijke omzettingen; Antilles fr. 50, Havana fr. 32½.

Hamburg 6 October.

Koffij. Verkocht 1500 b. Rio tot 7½ a 7⅜, en 1000 b. Maracaibo tot 7⅜ a 7⅞ sch. **Suiker.** De markt is ten gevolge der buitenlandsche berigten zeer vast, zelfs een zweem hooger, met veel kooplust. **Raapolie** hooger, per Oct. 27.12 a 10, per Mei 26.8.

Genua 3 October.

Koffij vast. **Suiker.** Ruwe stil, geraffin. Crushed WZ 37. **Kaas.** 1500 st. Holl. bedong 170 en 1410 st 160 lire. **Olijvenolie** bijna onveranderd in prijs; Riv. Pon. mi fine 85 a 90 lire, dito eetb. 81 a 82, Riv. Pon. eetb. 70 a 84, Toskaansche 83 a 85; de omzettingen der week bedroegen slechts 970 vaatjes.

Santos 5 September.

Koffij. De aanvoeren worden iets grooter, nogtans bedragen dezelve gedurende de maand Augustus slechts 35,000 b. tegen 67,500 b. in het vorige jaar gedurende hetzelfde tijdperk; men noteert good first 7300 r., Regulars 7000 a 7100 r., gemengde partijen 7100 a 7250 r. De opinie omtrent den aanstaanden oogst is gunstig.

Monte-Video 29 Augustus.

INVOER-ARTIKELEN met goeden toevoer bijna onveranderd. Stearine **Kaarsen** 20 c. Hamb. **Jenever** $ 1 per Dame Jeanne van 3 gallons. **Suiker.** Geraff. vast op $ 1.92 zonder verkoopers; de voorraad begint te verminderen en men verwacht spoedig eene kleine prijsverhooging.

UITVOER-ARTIKELEN. **Huiden.** Gez. Ossen- en Koe- zonder omzettingen en bestaat daarvan geen voorraad; gedr. genoten veel vraag; de verkoopen bedroegen 60,500 st. en de voorraad 48,000 st.; de soorten voor Duitschland geschikt ontbreken geheel. Paarden- gedr. $ 1.35 a 1.40, gez. 90 c. **Wol** zonder handel. **Haar.** Paardengoed gemengd $ 15.20 a 16.40, Koe- $ 15.80 a 17.60. **Talk.** Puike kwal. ontbreekt; voor 70 pijpen Rio betaalde men $ 1.70. **Vrachten.** Naar Engeland om orders gez. Huiden en Talk 35/ a 40/ en 5 %, met 10 % verhooging voor 't Vasteland. **Wissel** op Londen 51½ a 51¼, Frankrijk fr. 82, Oncias $ 15.36.

Rio-Grande 28 Augustus.

UITVOER-ARTIKELEN. **Huiden.** Gez. Ossen- 130 r., dito Koe- 100 r., gedr. Ossen- en Koe- noteert men 220 a 240 r. **Haar** iets hooger; Paarden- 9 $ 500 a 10 $ 000. **Beenderen** 2 $ 200. **Horens.** Ossen- 3 $ 000. **Wol, Talk** en **Smeer** onveranderd.

INVOER-ARTIKELEN. **Kaarsen.** Compositie 640 a 600 r. **Kaas.** Holl. 2 $ 200 a 2 $ 800, Zwitsersche 700 r. **Jenever** in kruiken 3 $ 800, in Dame Jeannes 4 $. **Vrachten** vaster; men betaalde naar Liverpool voor Beenderen 42/6 en 5 % **Wissel** stil; op Londen 24½ a 24¼; Parijs 390 a 395 r.

Advertentiën.

Getrouwd:

B. VAN DE LAAR
en
J. J. VAN DER VEN,
Wed. W. J. H. VAN OOSTERZEE.

Rotterdam 7 October 1863.

Getrouwd:

J. W. VAN DIJK, Weduwnaar,
en
S. E. VAN OOSTENDORP.

Rotterdam 7 October 1863.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 69 jaren, Vrouwe JOHANNA CORNELIA DE JONGH, Weduwe van den Heer CASPER VLIERBOOM, diep betreurd door hare Kinderen en Behuwdkinderen.

Rotterdam 4 October 1863.

Pro Deo. — Op heden den eersten der maand October 1800 drie en zestig, ten verzoeke van ANNA MARIA FRANKE, Huisvrouw van JOHAN FREDERIK OLSON, wonende te Rotterdam, ten deze domicilie kiezende ten Kantore van den Procureur Mr *J. B. L. WENTHOLT*, aan de Glashaven, wijk 1, n.° 364, te Rotterdam, die als zoodanig voor haar in regten zal occuperen, heb ik ondergeteekende JOHANNES BRAKKEE, Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, wonende aldaar in wijk 3, n.° 96.

Uit krachte van een vonnis door genoemde Regtbank den drie en twintigsten September 1863 gewezen, (behoorlijk geregistreerd) in verband met eene beschikking dierzelfde Regtbank van den dertienden Mei 1800 drie en zestig, waarbij aan de Eischeresse verlof is gegeven tot gratis procederen in deze.

Voor de tweede maal Gedagvaard.

JOHAN FREDERIK OLSON voornoemd, gewoond hebbende te Rotterdam, doch wiens tegenwoordig verblijf is onbekend, gevolgelijk mijn Exploit doende op de wijze voorgeschreven bij art. 4, n.° 7, Wetboek van Burg. Regtsvordering, aan het Parket van den Officier van Justitie bij genoemde Regtbank, en aldaar sprekende met den Edel Achtbaren Heer Mr. J. H. W. SWELLENGREBEL, Officier van Justitie, die het origineel voor gezien heeft geteekend.

Om, aangezien de Gedaagde, met wien de Eischeresse den 22 Mei 1844 te Rotterdam is gehuwd, thans reeds sedert de maand Augustus 1846, en dus 17 jaren van de gemeene woonplaats, zijnde de gemeente Rotterdam, afwezig is, zonder dat in dien tijd eenige tijding van zijn leven of dood is ingekomen.

Aangezien de Eischeresse op grond daarvan en naar aanleiding van art. 549 Burg. Wetboek van genoemde Regtbank verlof heeft gevraagd en bekomen om den Gedaagde bij openbare Dagvaarding op te roepen, ten einde daarna bij niet-verschijning te kunnen eisch doen en concluderen, dat bij vonnis dezer Regtbank aan de Eischeresse verlof zal worden verleend tot het aangaan van een ander Huwelijk.

Te verschijnen op Maandag den elfden Januarij 1800 vier en zestig, des voormiddags elf ure, ter teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, zitting houdende in het Paleis van Justitie, aan het Haagscheveer aldaar, ten einde, hetzij in persoon, hetzij door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken, zullende de Eischeresse, ingeval noch de Gedaagde noch iemand voor hem op deze Dagvaarding mogt opkomen en alzoo van zijn aanwezen niet mogt blijken, concluderen, dat tegen den Gedaagde zal worden verleend verstek, immers aan de Eischeresse Acte van zijne niet-verschijning, en dat voorts aan haar verlof zal worden verleend tot het doen eener derde openbare Dagvaarding met reserve van kosten tot aan het Eindvonnis.

En heb ik Deurwaarder Exploit doende en sprekende als boven, Afschrift van dit Exploit overhandigd aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie, en Afschriften daarvan aangeplakt aan de hoofddeur der gehoorzaal van genoemde Regtbank en aan het Gemeentehuis van Rotterdam, zullende voorts dit Exploit worden geplaatst in de Nederlandsche Staats- en in de Rotterdamsche Courant.

De kosten zijn in debet ƒ 2.75.

(get.) J. BRAKKEE, *Deurw.*

Gezien door ons Officier van Justitie, heden den eersten October 1800 drie en zestig.

(get.) SWELLENGREBEL.

Geregistreerd te Rotterdam den tweeden October 1800 drie en zestig, deel 86, folio 51, recto vak 5. Een blad twee renvooijen. Debet voor regt ƒ 0.80, voor 38 opcenten ƒ 0.30½, te zamen een Gulden tien en een halve Cent. De ontvanger (get.) v. BERKEL.

Voor Copie conform,
WENTHOLT, *Procureur.*